

ENQUESTA NACIONAL DE SALUT D'ANDORRA

Resultats Principals 2002

Ministeri de Salut i Benestar

ÍNDEX

3	Les enquestes de salut
4	Els determinants de la salut
6	Les enquestes de salut a Andorra
7	Objectiu general de l'ENSA02
8	Àmbits principals
9	Característiques tècniques
Resultats principals	
12	Edat, sexe i lloc de naixement
13	Nivell d'estudis i ocupació
14	La família
15	La llar i les tasques domèstiques
16	La situació laboral
El suport social	
18	La xarxa social
19	Els animals de companyia
La salut	
22	La percepció de l'estat de salut
26	Morbiditat percebuda
28	Restricció de l'activitat per un problema de salut
30	Salut mental
32	Accidents
34	El pes
Conductes	
36	Activitat física
38	Consum de tabac
41	Consum d'alcohol
Utilització dels serveis sanitaris	
44	Cobertura sanitària
45	Visites
47	Tipus de professional consultat
48	Lloc de la consulta
49	País de la consulta
50	Hospitalitzacions
52	Automedicació
Pràctiques preventives	
54	Mesura de la tensió arterial
55	Ginecologia
L'atenció social	
58	Utilització dels serveis socials
60	Opinió sobre els serveis sanitaris
61	Opinió sobre l'atenció social
63	Les polítiques i les accions

Ministra de Salut i Benestar	Mònica Codina
Secretària d'Estat i Salut	Montserrat Camps
Coordinació general	Margarida Coll
Disseny i anàlisi	Agència de Salut Pública, Barcelona
Coordinació general	Carme Borrell, Antoni Plasència
Anàlisi de dades	Eva Cirera
Treball de camp	Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona
Coordinació general	Josep Maria Aragay

Agraïments:

Agraïm la col·laboració dels entrevistats, sense la participació dels quals no s'hauria pogut portar a terme aquesta enquesta.

LES ENQUESTES DE SALUT

- Les enquestes de salut mitjançant una entrevista són un instrument per obtenir informació de la població sobre aspectes subjectius relacionats amb:
 - l'estat de salut i la morbiditat percebuda, les conductes relacionades amb la salut, la salut mental, la utilització de serveis i la realització de pràctiques preventives i els factors determinants
- Al mateix temps són útils per conèixer alguns elements relacionats amb la satisfacció i la xarxa social

- Conèixer i enfrontar-se als determinants de la salut és la manera de reduir la càrrega de malaltia i promoure la salut de la població general

- Els determinants:

- Les conductes i els estils de vida
- Els factors socioeconòmics
- El medi ambient
- Els factors genètics

ELS DETERMINANTS DE LA SALUT

ELS DETERMINANTS DE LA SALUT

- Els estils de vida
 - L'estil de vida de les persones depèn de determinants com la cultura, el treball, l'educació, els ingressos i la xarxa social i comunitària
- Els factors socioeconòmics
 - La relació entre la salut i els factors socials i econòmics ha estat ben estudiada. L'estatus socioeconòmic és un determinant important de l'estat de salut, i l'estat de salut és, així mateix, un determinant important del desenvolupament socioeconòmic
- El medi ambient
 - L'ambient físic és un ecosistema amb el qual estem en interacció constant
- La genètica

- L'Enquesta nacional de salut d'Andorra 2002 (ENSA02) és la tercera enquesta de salut realitzada al Principat
- La primera enquesta es va fer l'any 1991 i la segona el 1997

LES ENQUESTES DE SALUT A ANDORRA

OBJECTIU GENERAL DE L'ENSA02

- Obtenir informació sobre la salut i el benestar, els seus determinants i la utilització de serveis sanitaris i d'atenció social de la població resident a Andorra

- Per ajudar a la presa de decisions en matèria de política sanitària, gestió de serveis i per fer-la servir en la recerca

- Aspectes sociodemogràfics, de família i habitatge
- Estat de salut i morbiditat percebuda i accidents
- Restricció de l'activitat
- Suport social
- Salut mental
- Activitat física, consum de tabac i alcohol
- Utilització dels serveis sanitaris i realització de pràctiques preventives

ÀMBITS PRINCIPALS

CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

- Univers estadístic: població resident i censada a Andorra major de 15 anys i no institucionalitzada
- Mostra: 2.500 persones
- Tipus de mostreig: estratificat per grups d'edat
- Selecció de la mostra: de manera aleatòria i sistemàtica per a cada estrat a partir del llistat del cens parroquial
- Treball de camp: es va iniciar el 16 de setembre del 2002 i va finalitzar el 16 de novembre del mateix any

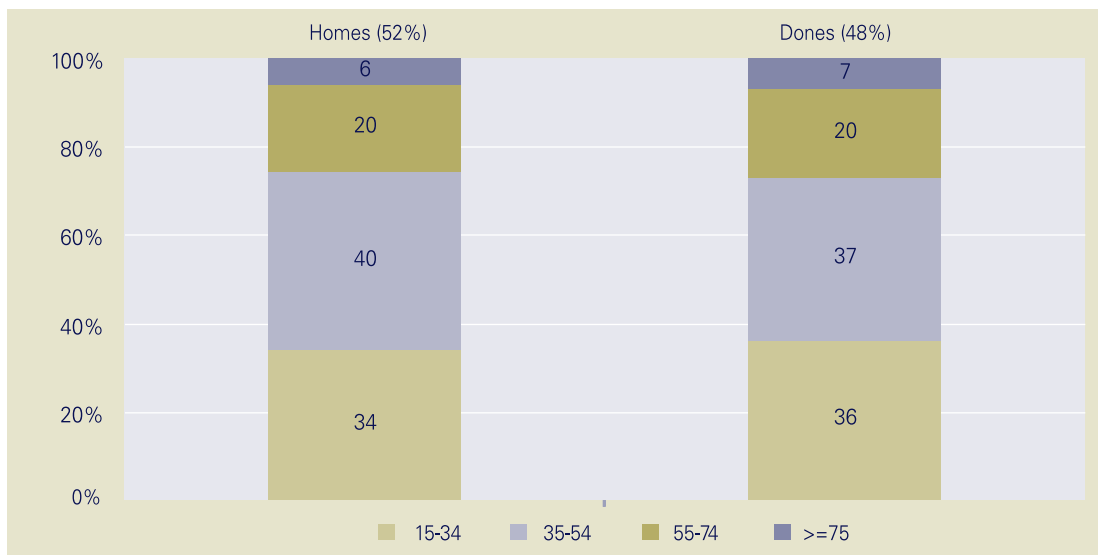

RESULTATS PRINCIPALS

Característiques principals de
la població estudiada

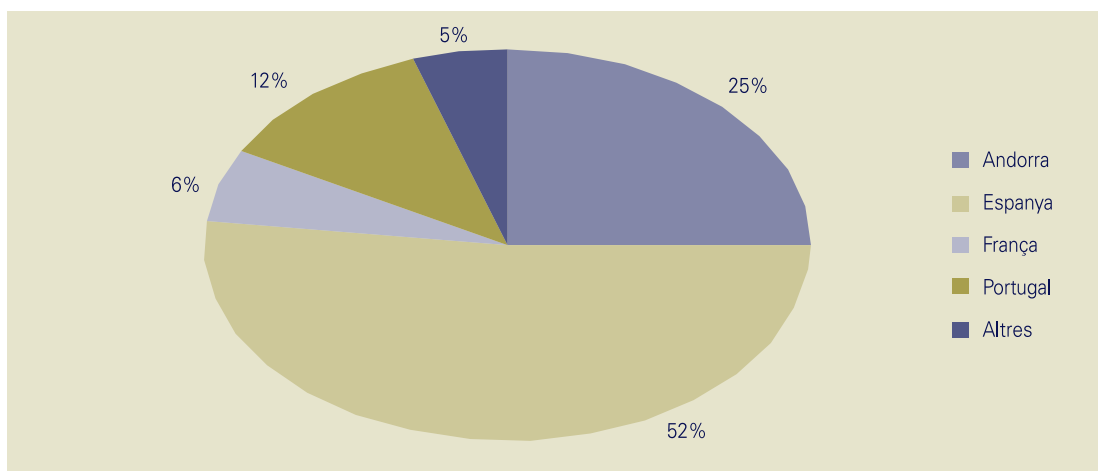
Distribució de la població segons edat i sexe

L'EDAT, EL SEXE I EL LLOC DE NAIXEMENT

Prop del 75% de la població era menor de 55 anys

Lloc de naixement

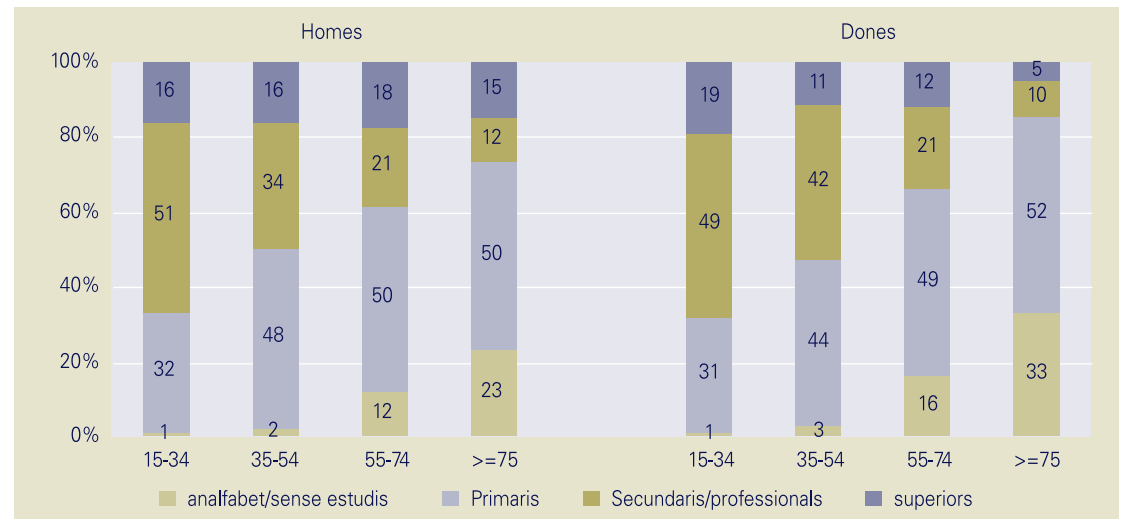

La meitat de la població havia nascut a Espanya

NIVELL D'ESTUDIS I D'OCUPACIÓ Edat i sexe

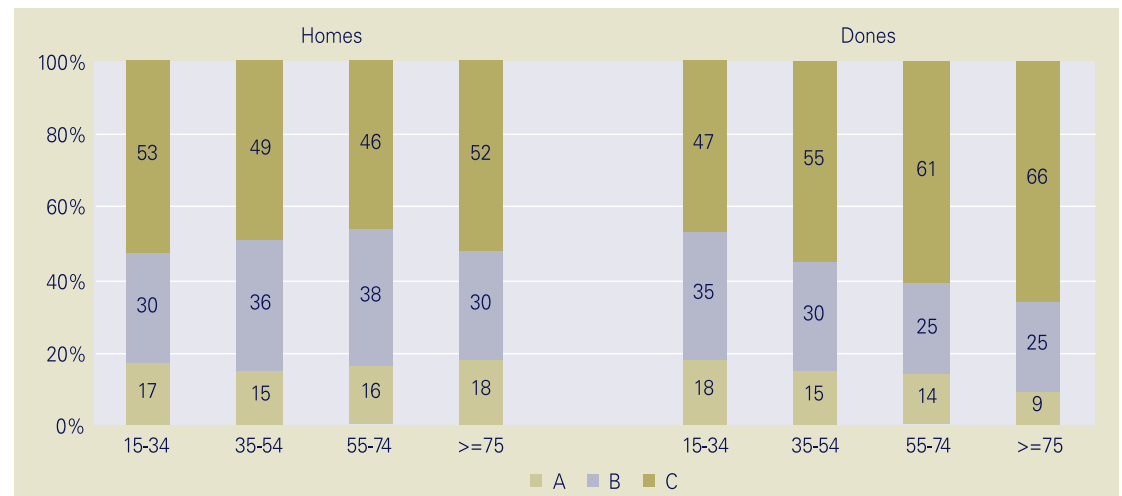
En general el nivell d'estudis és baix,
sobretot entre els més grans

Nivell d'estudis

Ocupació

Més de la meitat de la població realitza
treballs manuals

A: Directius, professionals liberals, professions associades
a estudis universitaris
B: Treballadors administratius i de serveis
C: Treballadors manuals

- L'estructura familiar més freqüent és la d'una parella amb fills
- Un 9% dels homes i un 14% de les dones viuen sols
- El 33% de les dones de més de 75 anys viuen soles
- En el 9% de les famílies hi ha algun membre amb alguna discapacitat i en el 4% aquest membre requereix una dedicació especial
- El 36% dels enquestats conviu amb menors de 15 anys

LA FAMÍLIA

LA LLAR I LES TASQUES DOMÈSTIQUES

Equipaments de la llar

- El 90% de les persones entrevistades té els equipaments bàsics a casa (aigua corrent calenta, calefacció central, banyera i rentadora)
- El 50% té rentaplats, el 73% microones i el 57% ordinador
- El 69% disposa d'ascensor

Les tasques domèstiques

- El 51% de les dones va dir que assumeix sola les feines de casa i un 17% les comparteix amb la parella
- L'1% dels homes va manifestar que feia la feina de casa tot sol, el 22% va dir que la comparteix amb la parella i un 45% va manifestar que no fa res

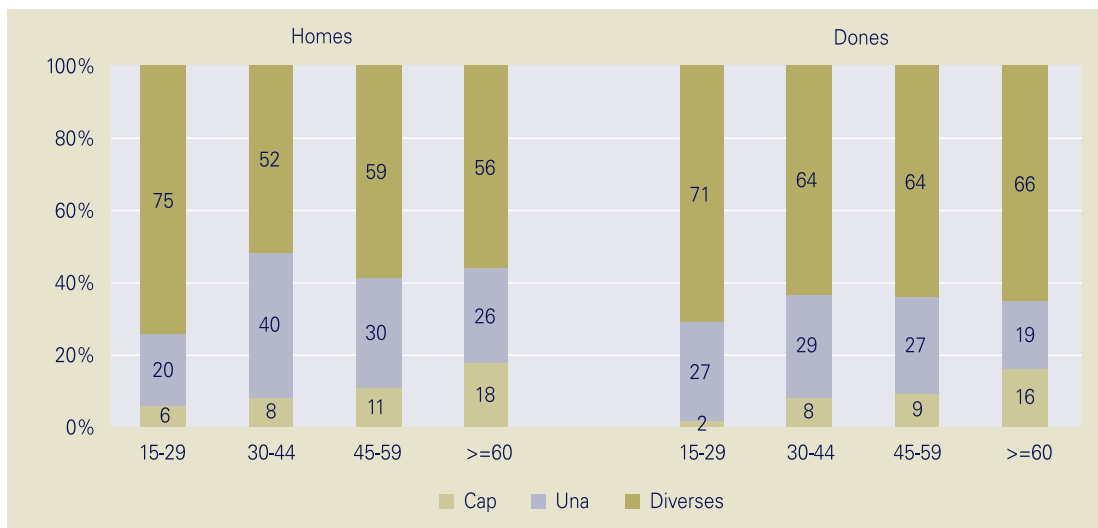
LA SITUACIÓ LABORAL

- Són treballadors actius el 79% dels homes i el 67% de les dones
- El 17% treballa després dels 65 anys (11% dels homes i 6% de les dones)
- Els homes dediquen al treball remunerat una mitjana d'hores superior a la de les dones, però si afegim a les hores de treball les del treball domèstic, les dones superen els homes en hores de treball setmanal

EL SUPORT SOCIAL

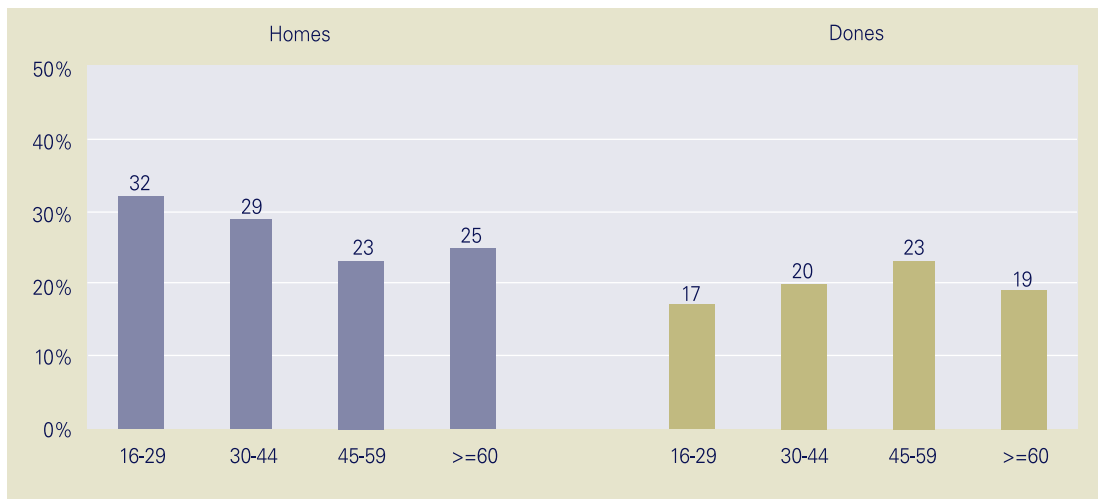

Persones de confiança

LA XARXA SOCIAL

Ser membre d'una associació

ELS ANIMALS DE COMPANYIA

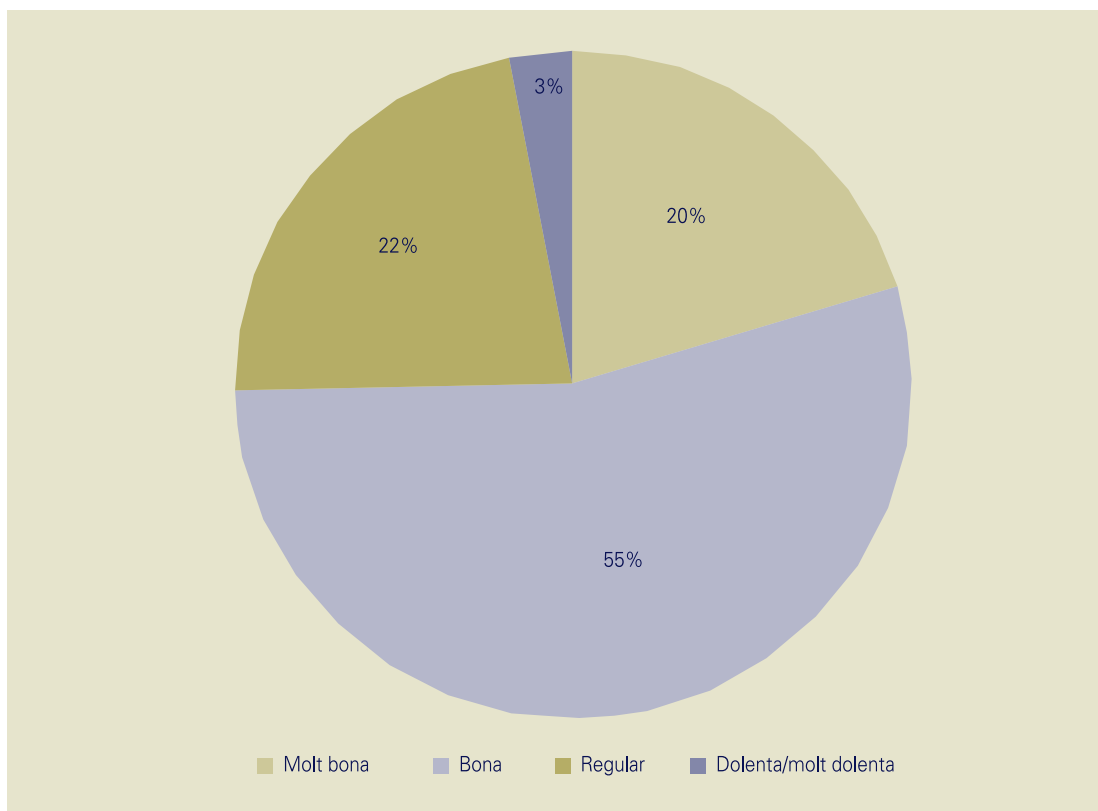
- El 35,5% dels entrevistats té animals de companyia
- El 20% en té més d'un
- El 50% té gossos, el 29% gats i un 22% ocells
- El 97% dels qui tenen gossos els han vacunat contra la ràbia

LA SALUT

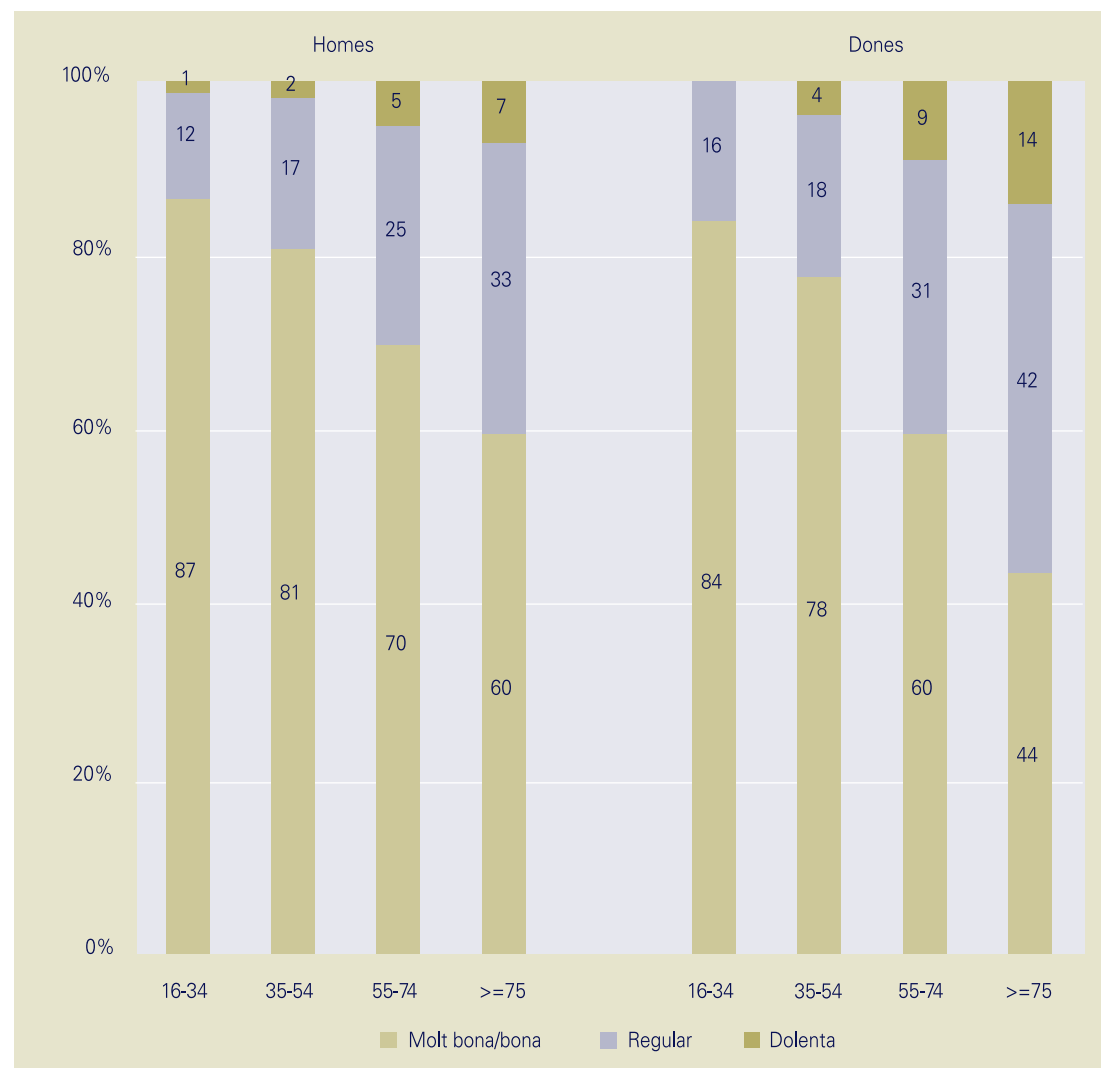
LA PERCEPCIÓ DE L'ESTAT DE SALUT

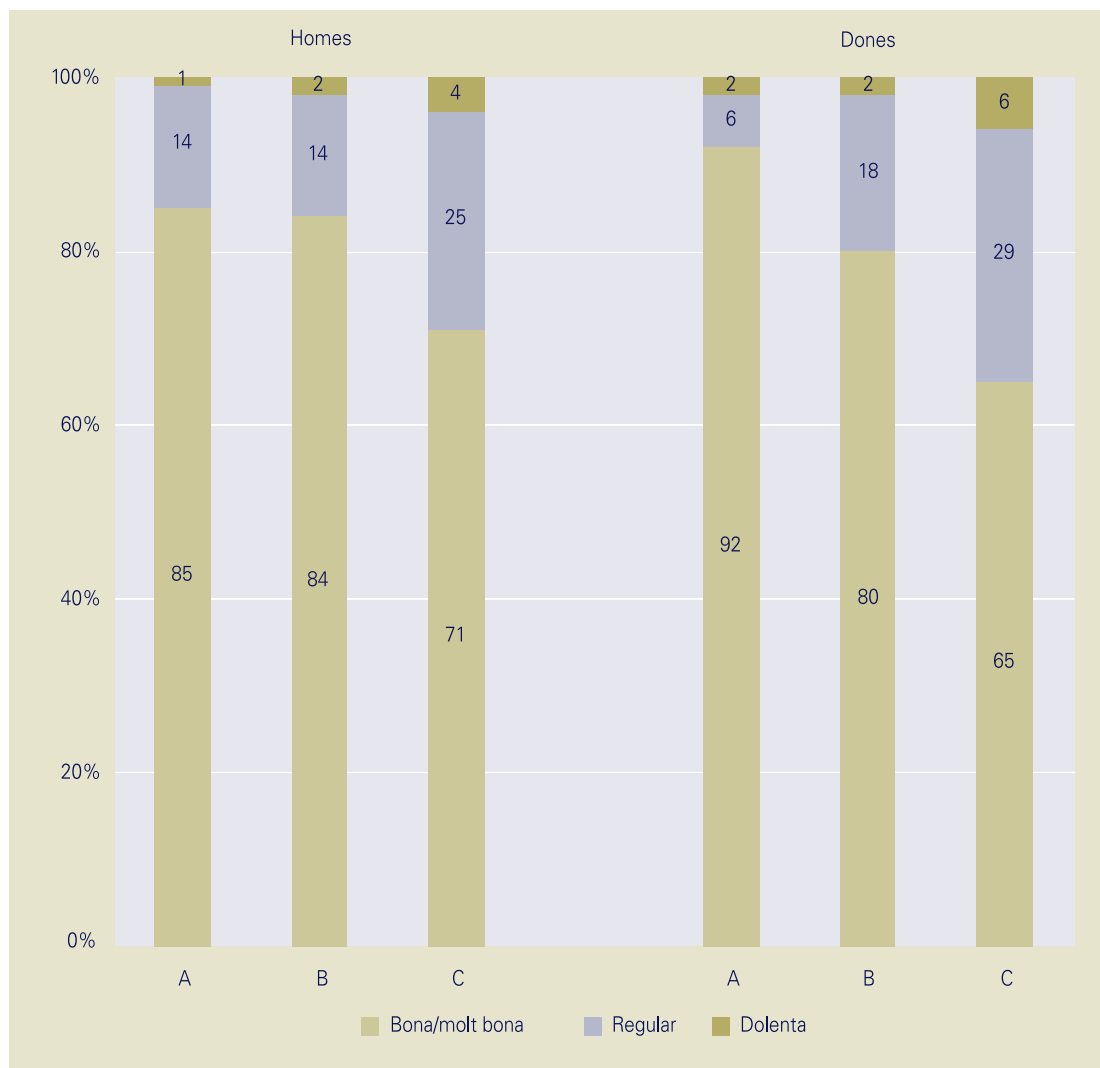

LA PERCEPCIÓ DE L'ESTAT DE SALUT Edat i sexe

La percepció de l'estat de salut empitjora
clarament en augmentar l'edat, sobretot
en les dones

En relació amb els anys 1991 i 1997 no
s'observen diferències importants

PERCEPCIÓ DE L'ESTAT DE SALUT I OCUPACIÓ (percentatges estandarditzats per edat)

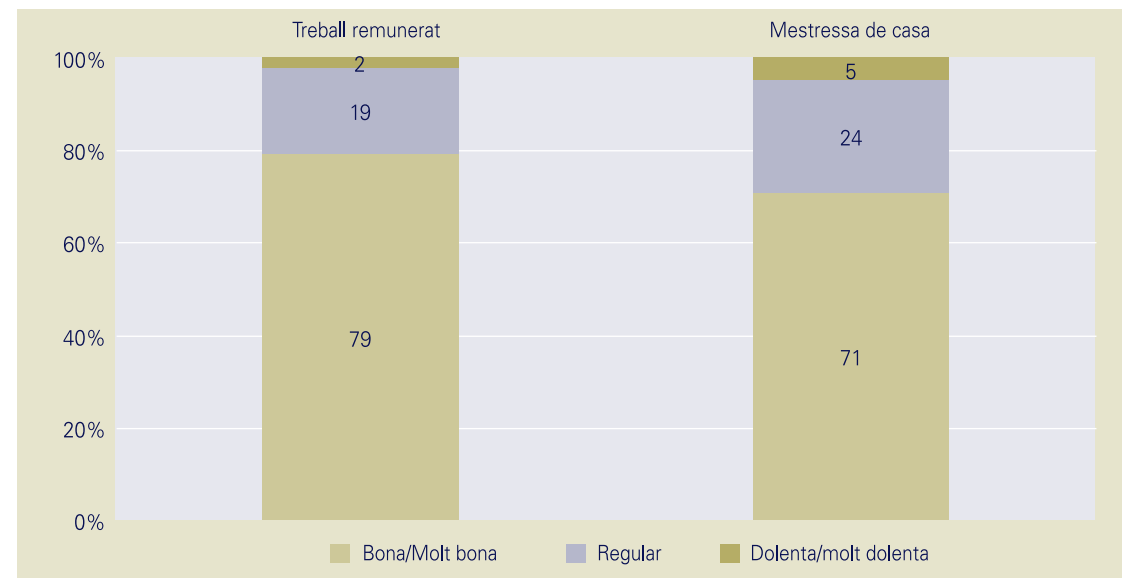
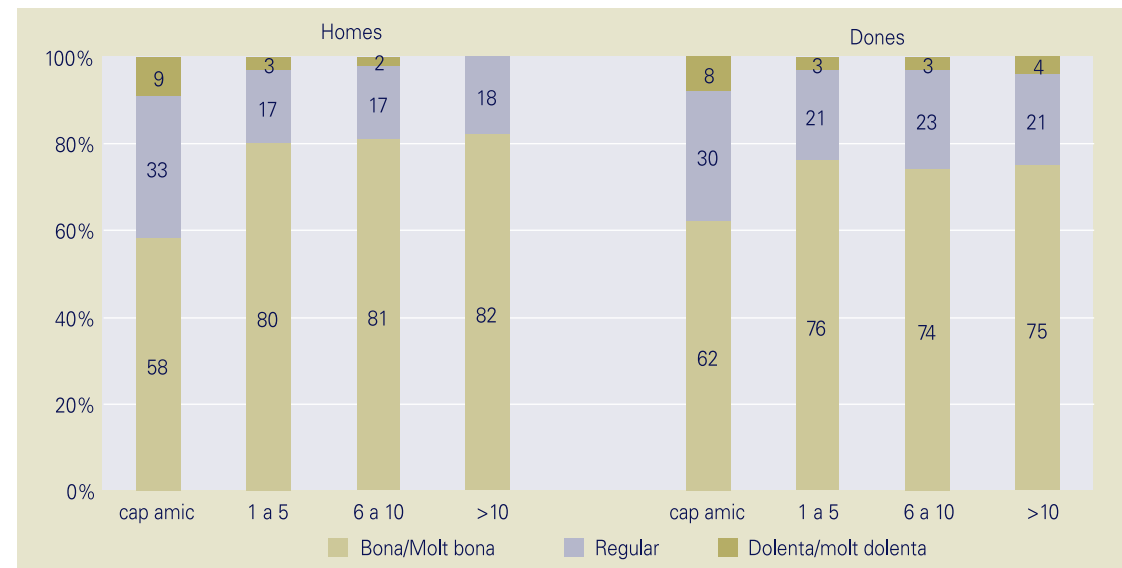
S'observa que, tant en homes com en dones, la percepció és més dolenta entre els treballadors manuals

A: Directius, professionals liberals, professions associades a estudis universitaris
 B: Treballadors administratius i de serveis
 C: Treballadors manuals

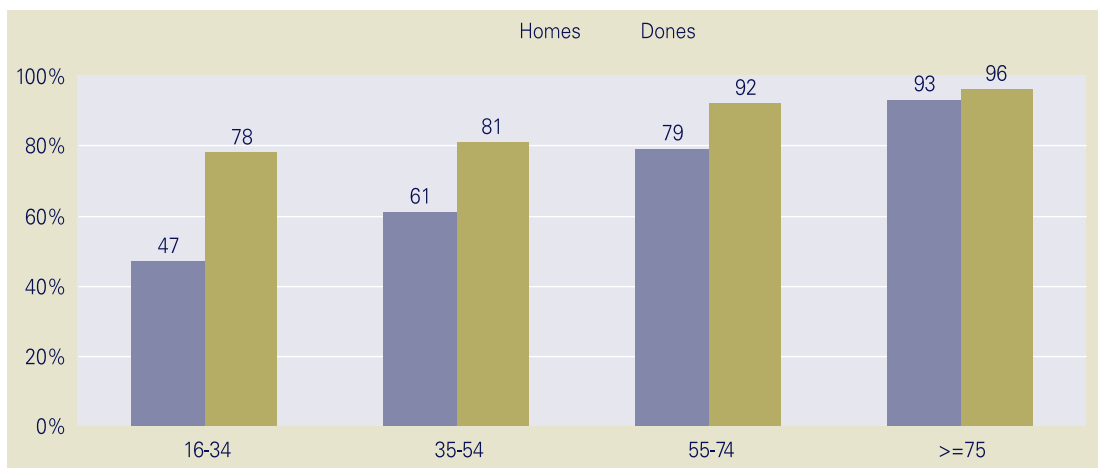
PERCEPCIÓ DE L'ESTAT DE SALUT I L'ENTORN SOCIAL I LABORAL (percentatges estandarditzats per edat)

Les persones sense amics tenen una percepció més dolenta del seu estat de salut

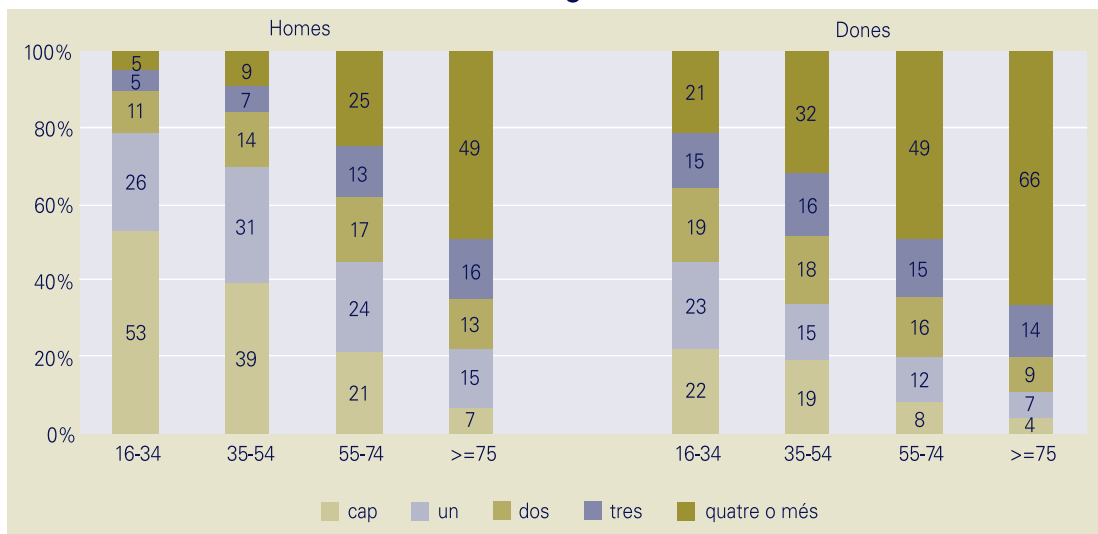
Les mestresses de casa tenen una percepció pitjor del seu estat de salut que les dones que realitzen treball remunerat

Prevalença de TC segons edat i sexe

Nombre de TC segons edat i sexe

MORBIDITAT PERCEBUDA

(trastorns crònics [TC] o malaltia que dura més de 3 mesos)

- Amb l'augment de l'edat s'incrementa la prevalença de TC
- A totes les edats les dones manifesten que tenen més patologia crònica que els homes

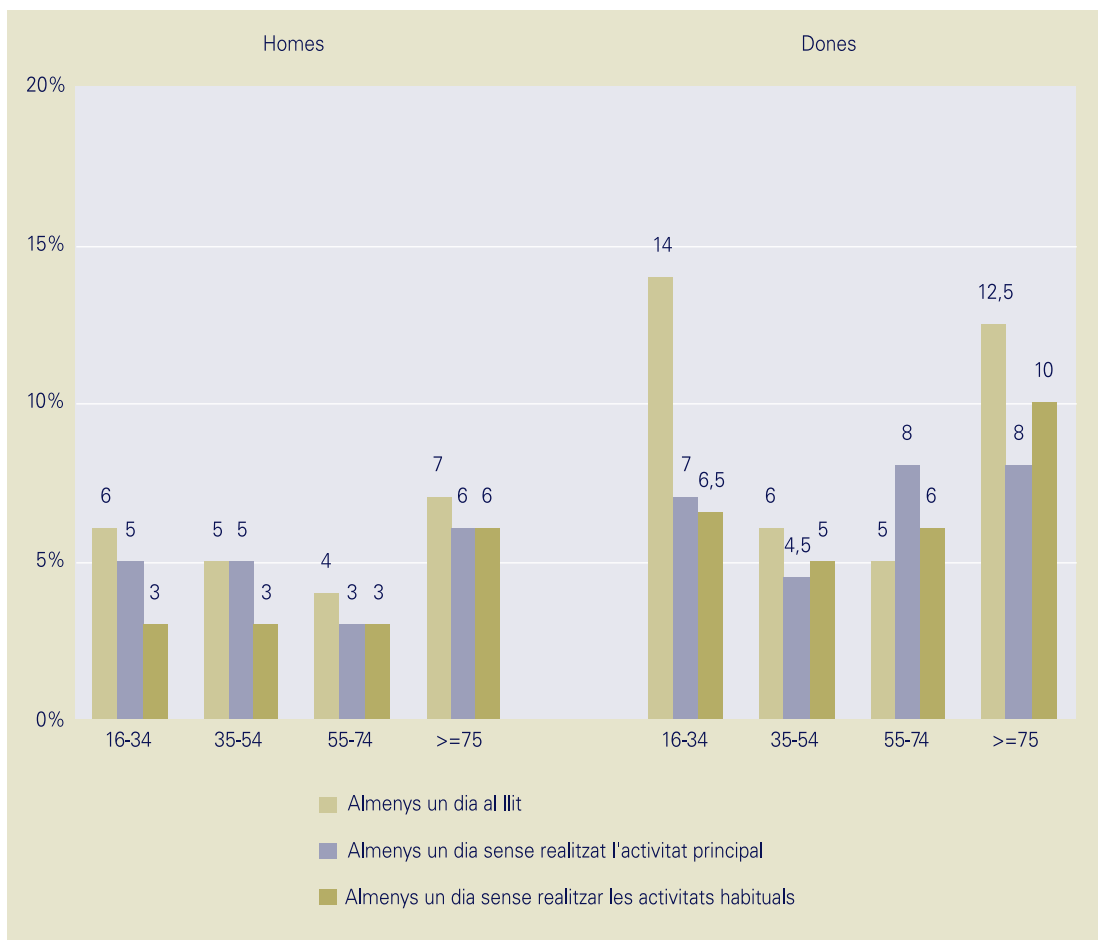
- Amb l'edat augmenta el nombre de TC

- Les dones, a totes les edats, tenen un nombre més elevat de TC que els homes

MORBIDITAT PERCEBUDA (TC més freqüents)

Trastorns crònics més freqüents (>10%)	Homes %	Trastorns crònics més freqüents (>10%)	Dones %
Mal d'esquena crònic	20	Mala circulació	38,5
Al·lèrgia crònica	17,5	Dolor cervical	38
Dolor cervical	17	Dolor menstrual	37,5
Mala circulació	13	Mal d'esquena crònic	34
Artrosi/reumatisme	13	Varius a les cames	31
Tensió alta	11,5	Migranya	24,5
Problemes nerviosos/depressius	11	Artrosi/reumatisme	23,5
Respecte a l'any 1997, destaca l'augment, en ambdós sexes, de l'al·lèrgia crònica i en les dones l'augment dels trastorns nerviosos i depressius		Al·lèrgia crònica	22
		Problemes nerviosos/depressius	21
		Morenes	15,5
		Restrenyiment crònic	14
		Tensió alta	13

Restricció aguda (durant els 15 dies previs a l'entrevista)

RESTRICCIÓ DE L'ACTIVITAT PER UN PROBLEMA DE SALUT

Mitjana de dies

- al llit: 3,6
- sense realitzar l'activitat principal: 7
- sense realitzar activitats habituals: 5

El 18% dels homes i el 8% de les dones van indicar que el problema de salut havia estat a causa d'un accident

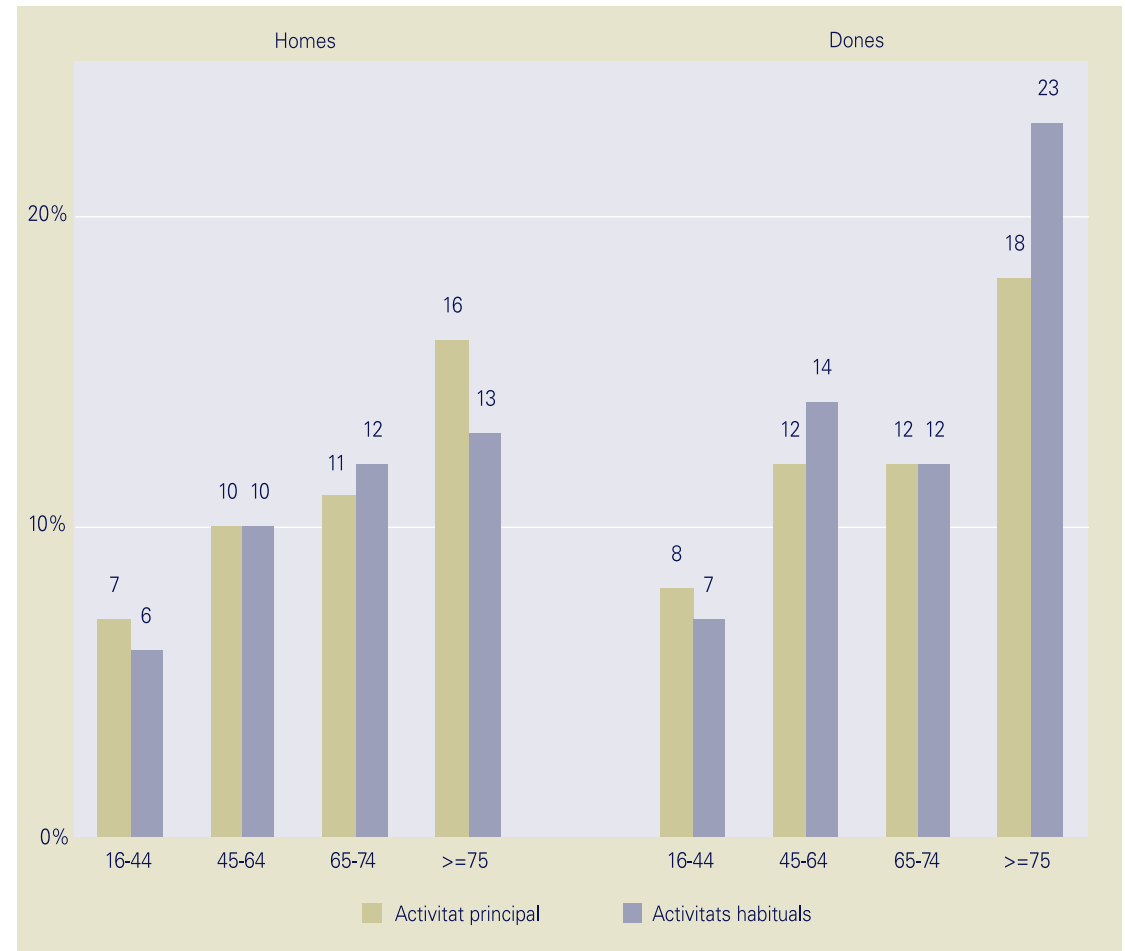
Activitat principal: treballar, estudiar, fer les feines de casa
Activitats habituals: passejar, fer esport, anar a comprar

RESTRICCIÓ DE L'ACTIVITAT PER UN PROBLEMA DE SALUT

Restricció activitat principal (9,5%)
Restricció activitats habituals (9%)

La limitació augmenta amb l'edat i en el grup d'edat de més de 74 anys és bastant superior en les dones

Restricció crònica de l'activitat (durant els 12 mesos anteriors a l'entrevista)

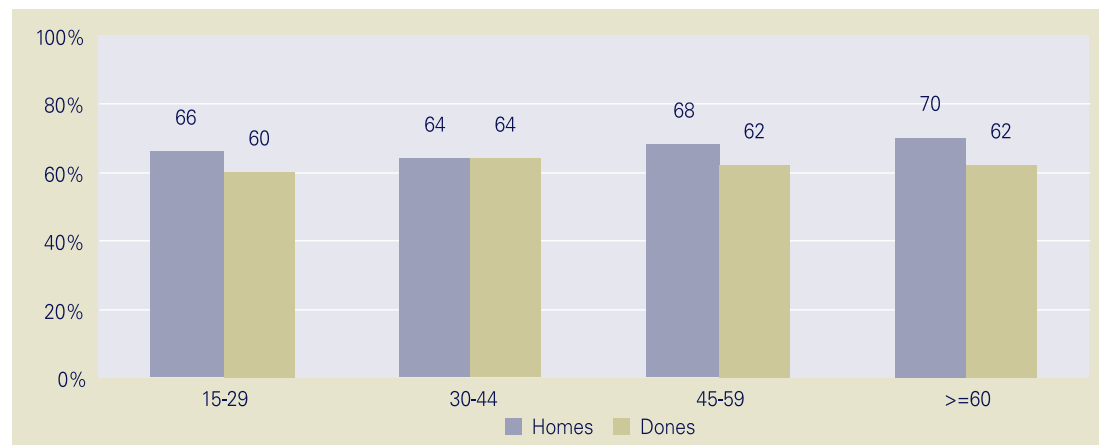

SALUT MENTAL (metodologia)

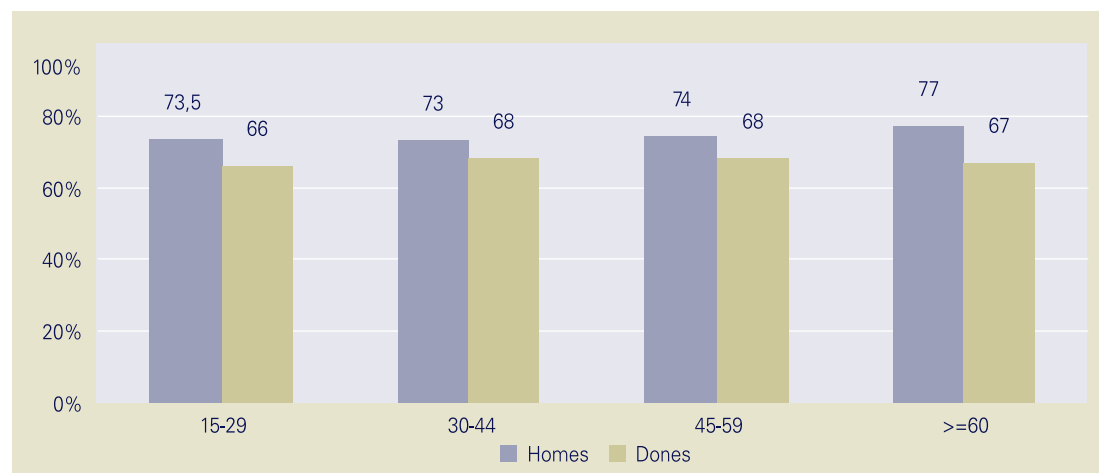
- Per valorar la salut mental s'han utilitzat els apartats salut mental i vitalitat del qüestionari SF-36
- Aquests dos apartats ja han estat utilitzats amb bons resultats com a indicadors de salut mental amb població sana (sense incidències psiquiàtriques)
- Avaluen ansietat, depressió, control emocional i benestar psicològic i capten diferències en el benestar subjectiu relacionades amb el nivell d'energia i de fatiga
- Cada un dels apartats ha estat valorat amb una escala de 0 a 100 punts, de pitjor a millor

SALUT MENTAL (resultats)

Mitjana de percepció de l'estat de salut mental segons edat i sexe

Mitjana de percepció de la vitalitat segons edat i sexe

Encara que amb poca diferència, els homes tenen una percepció més bona de l'estat de salut mental que les dones i també es consideren més vitals

Persones que van dir haver patit algun accident durant l'últim any segons edat i sexe

ACCIDENTS

Prevalença:

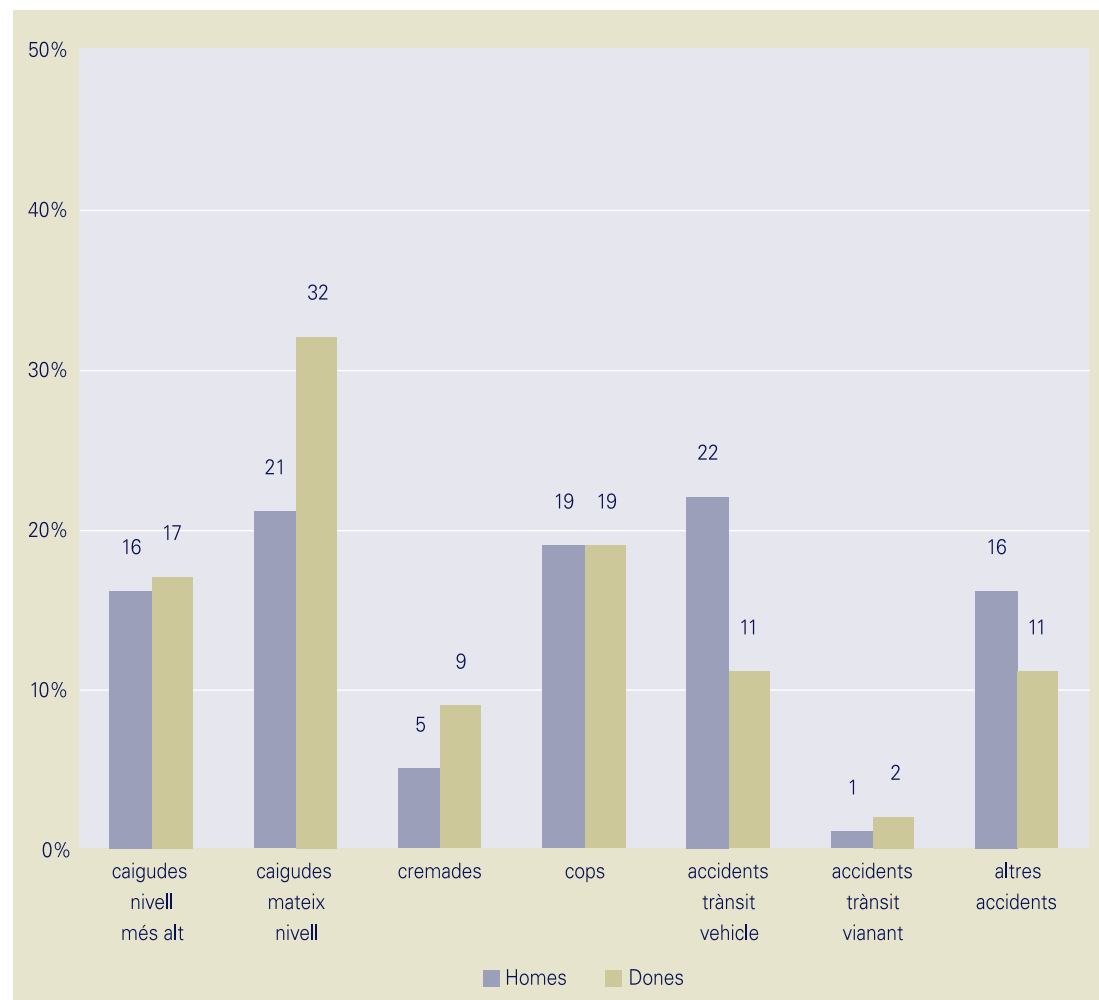
19% homes

18% dones

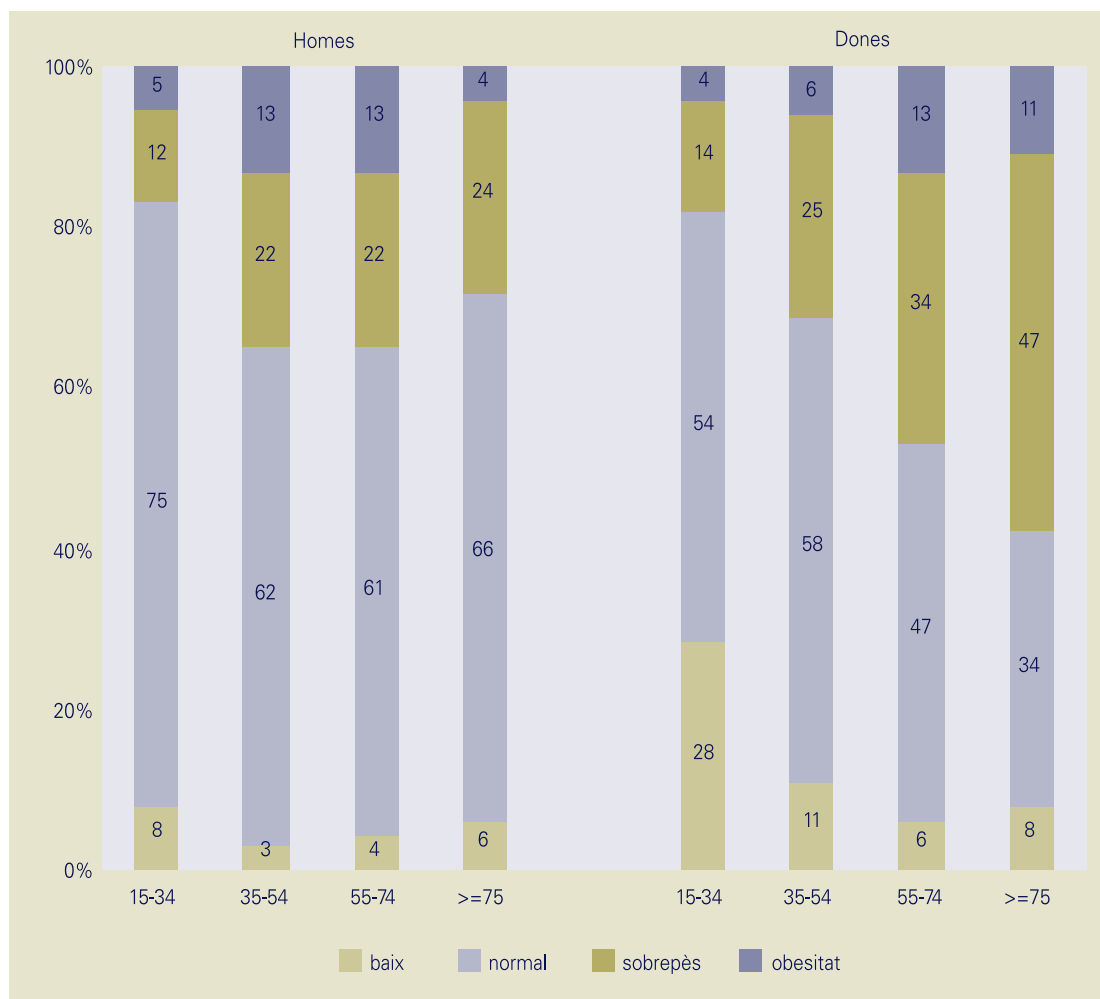
Respecte al 1997 han disminuït els accidents entre els més joves, però han augmentat en els de més edat, sobretot entre les dones

ACCIDENTS

Tipus d'accidents més freqüents segons sexe

Distribució del pes segons sexe i edat

EL PES (índex de massa corporal, IMC)

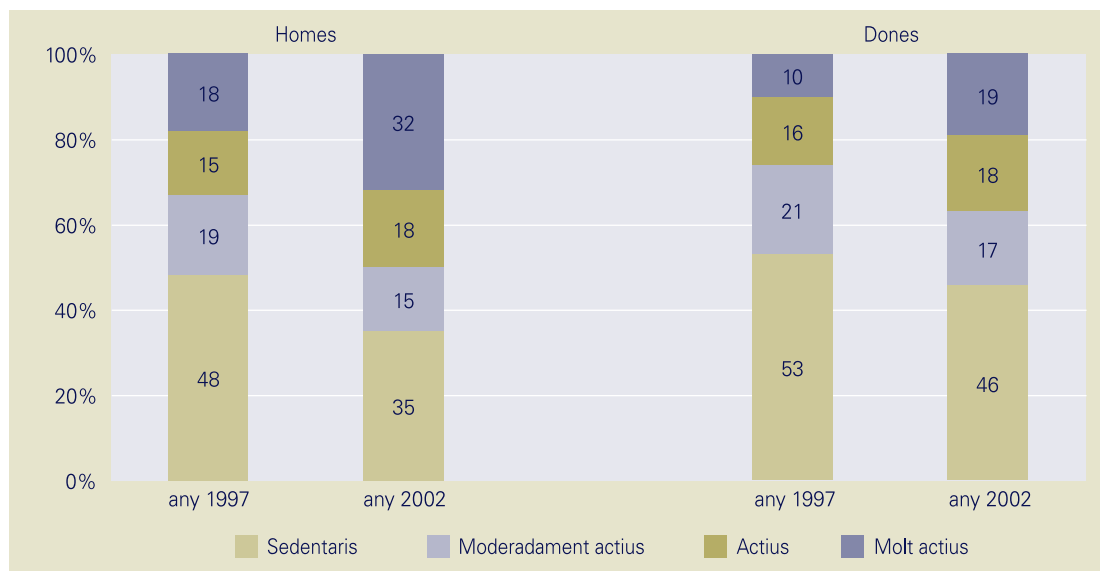
El 5% dels homes i el 19% de les dones estan per sota del pes normal. El 10% i el 7% respectivament són obesos

El sobrepès en les dones augmenta substancialment amb l'edat

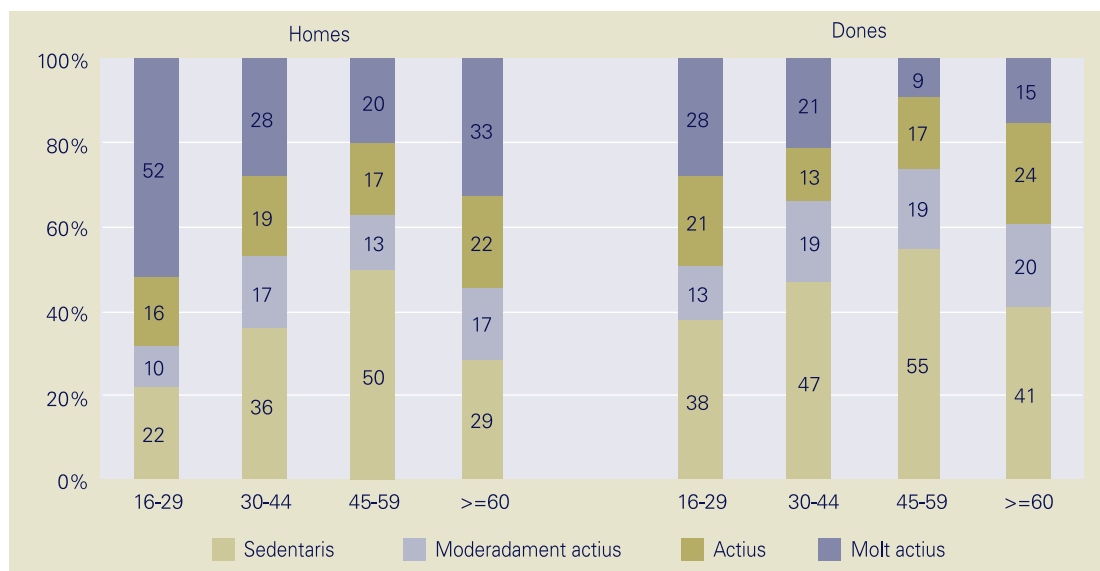
CONDUCTES

ACTIVITAT FÍSICA (en el temps de lleure)

El 35% dels homes i el 46% de les dones són sedentaris. Tot i que aquesta situació ha millorat des del 1997

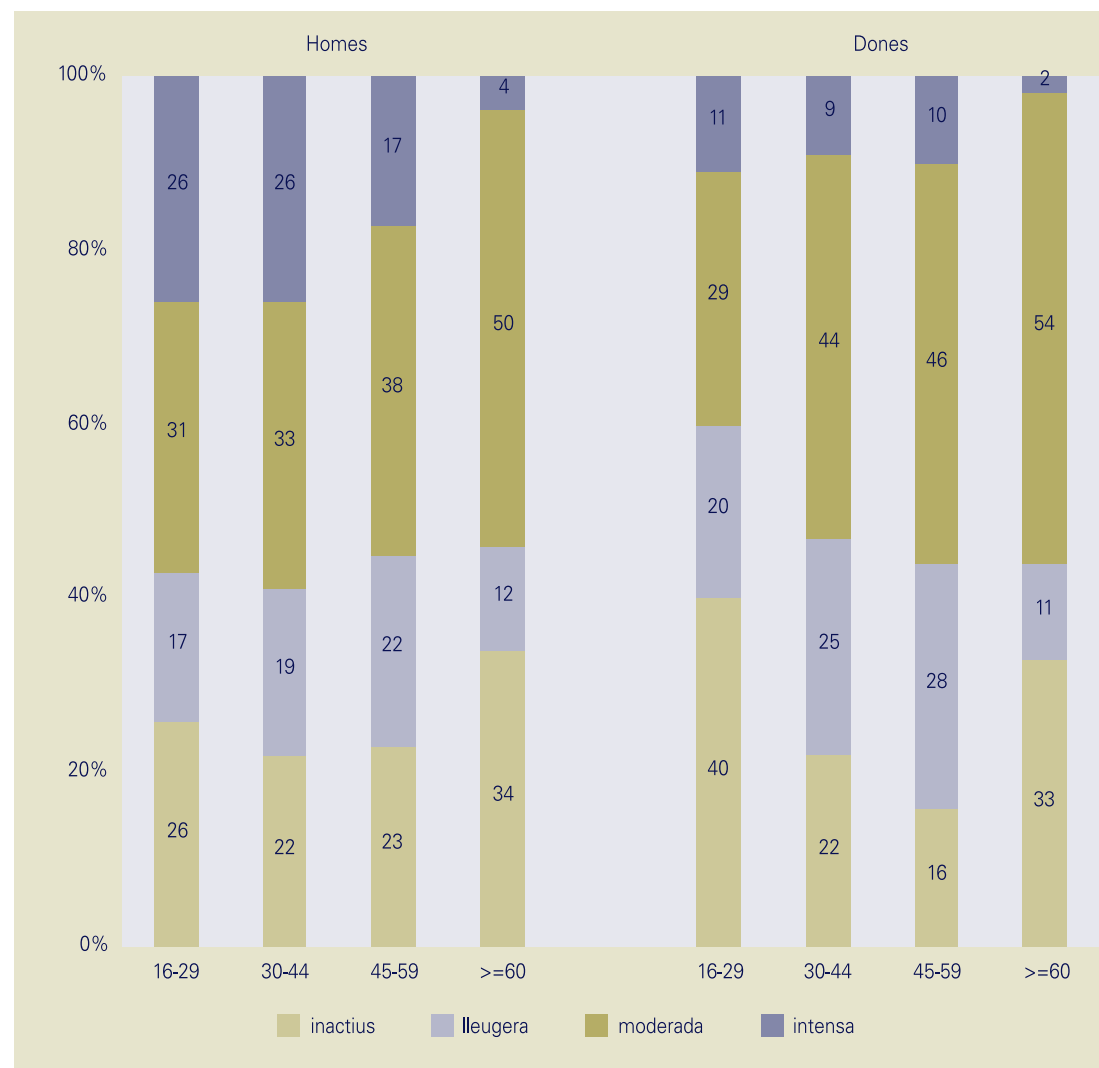

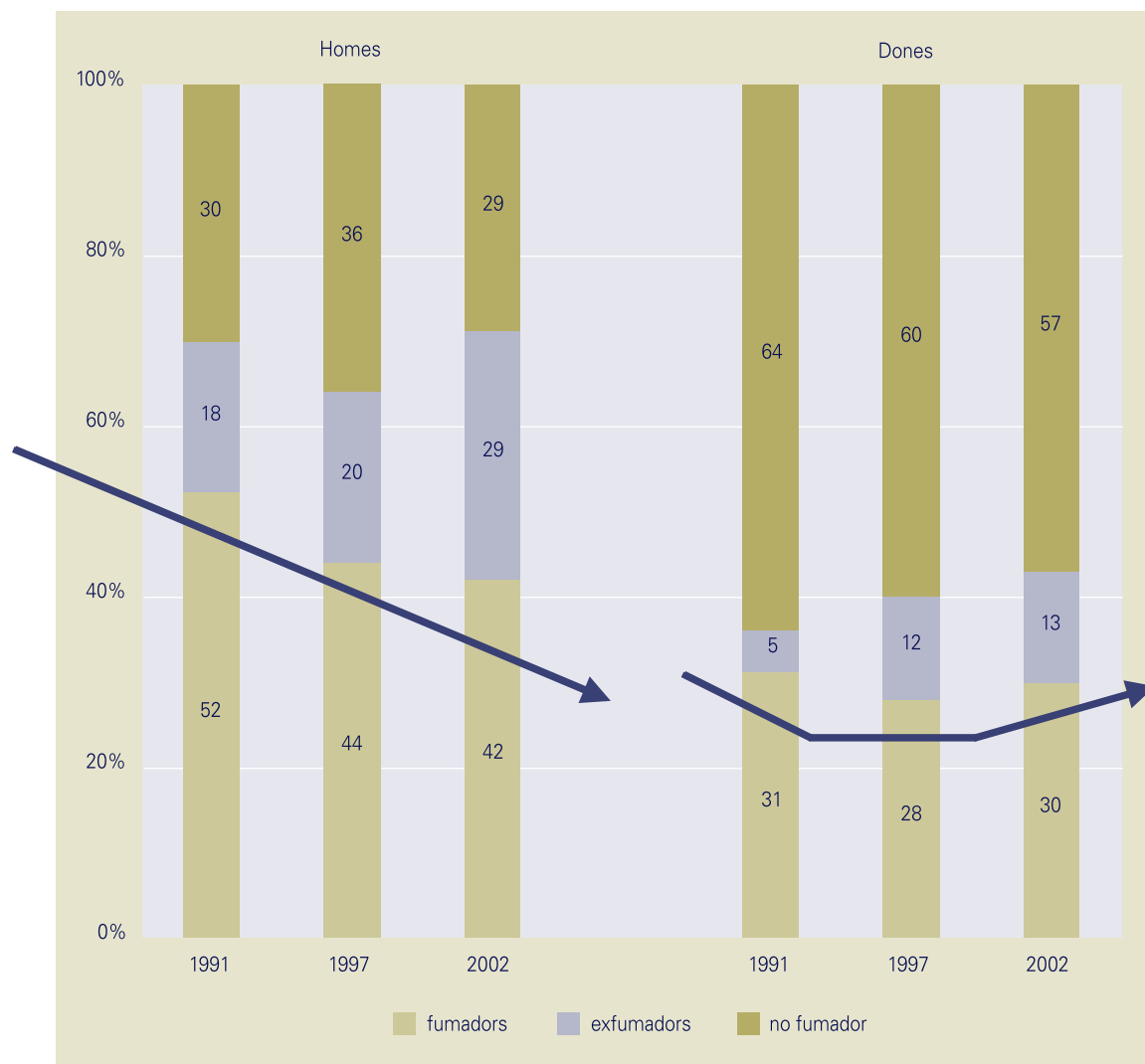
S'observa que, en ambdós sexes, la població més sedentària se situa entre els 30 i els 60 anys

ACTIVITAT FÍSICA HABITUAL

Els més joves i els més grans són els més inactius

Es pot afirmar que a l'entorn del 50% de la població no realitza activitats físiques importants de manera habitual

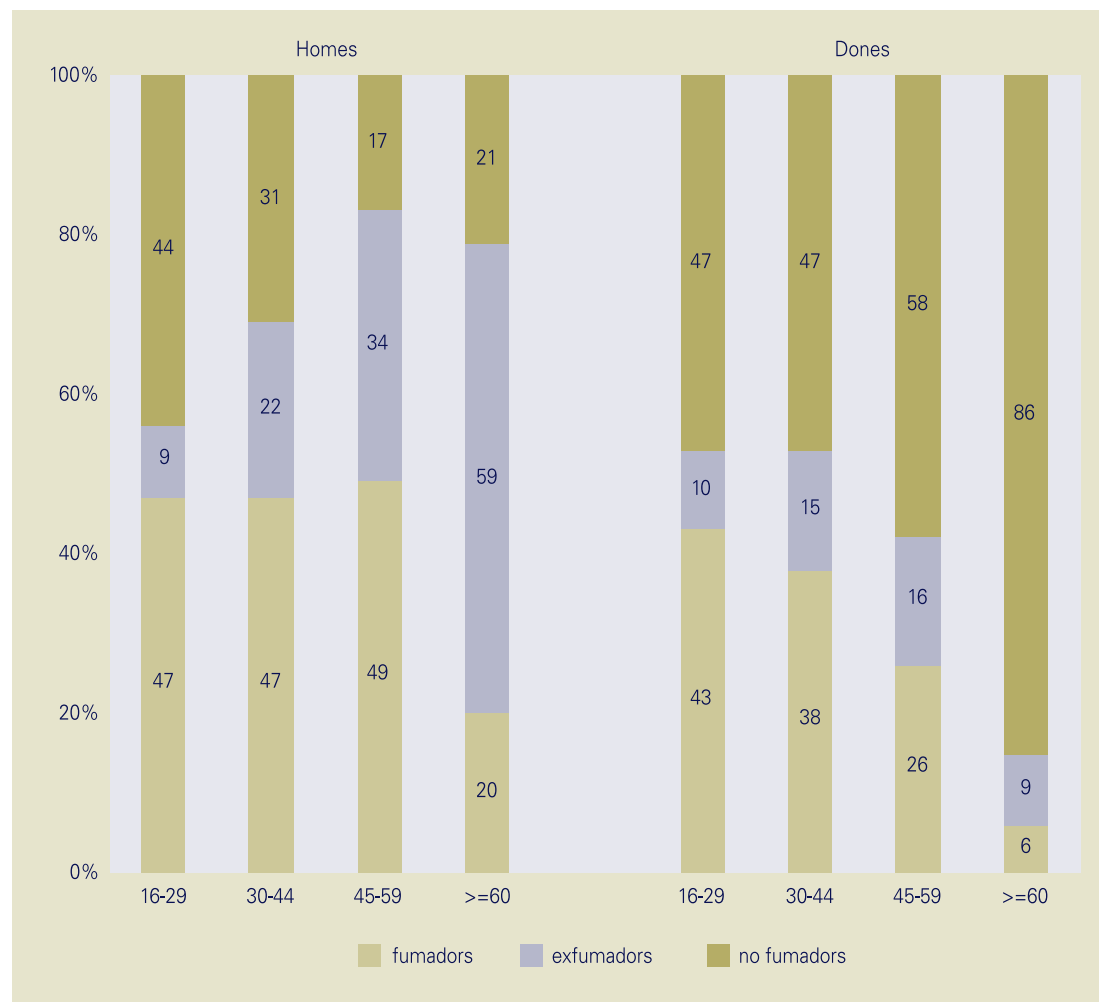

CONSUM DE TABAC

La tendència

CONSUM DE TABAC Edat i sexe

Dos patrons de conducta diferents

CONSUM DE TABAC

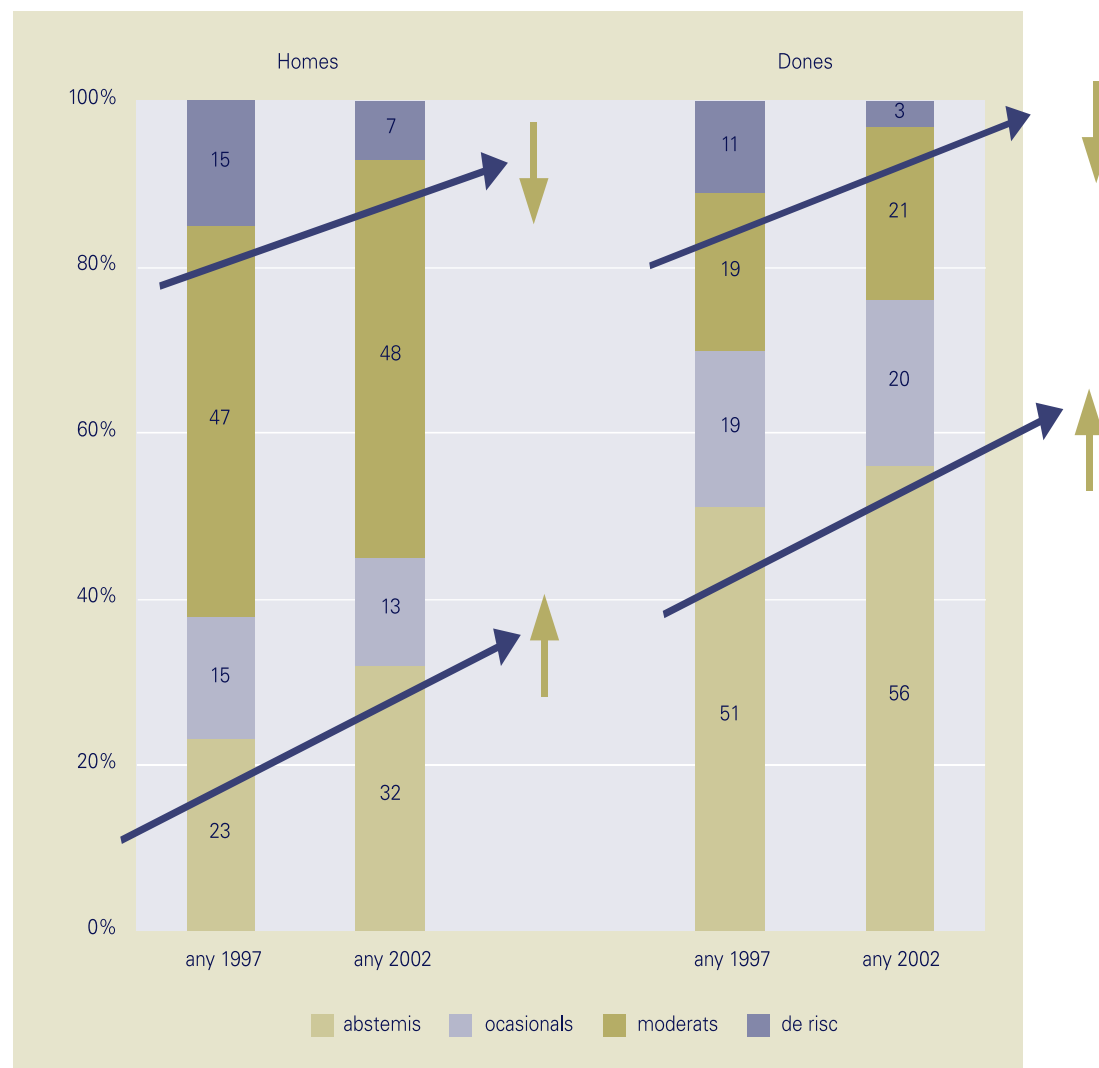
Deixar de fumar

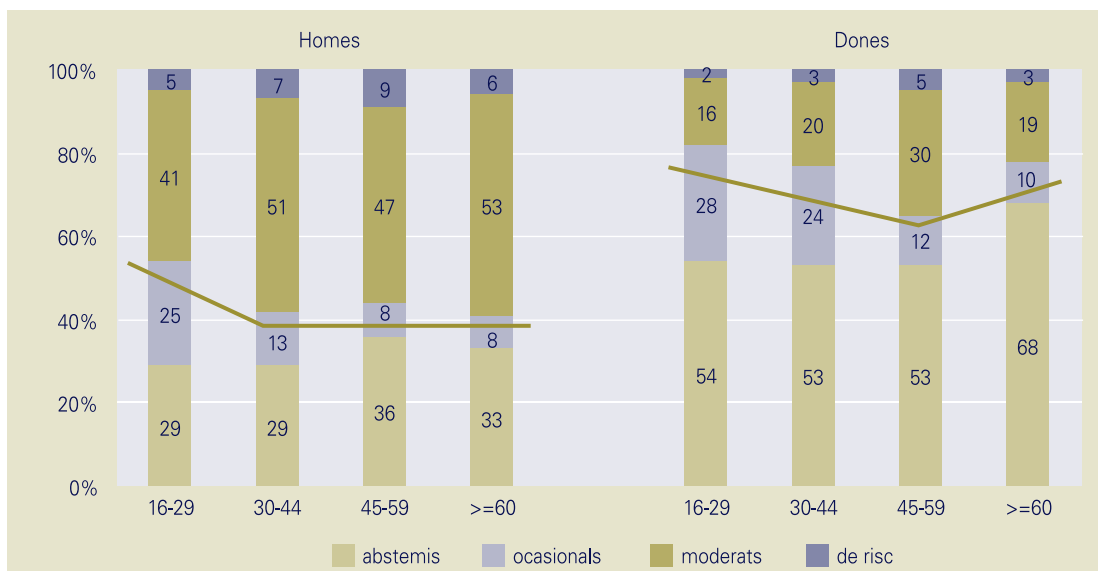
- Al 70% dels fumadors els agradaria deixar de fumar, al 18% no els agradaria, un 12% no ho ha pensat o no ho sap
- Un 55% dels fumadors havien rebut consell mèdic per deixar de fumar, i han intentat deixar de fumar el 46% dels homes i el 54% de les dones que havien rebut consell mèdic
- A un 32% dels fumadors, durant la setmana anterior a l'entrevista, se'ls va demanar que deixessin de fumar (el 70% a casa i el 26% a la feina)

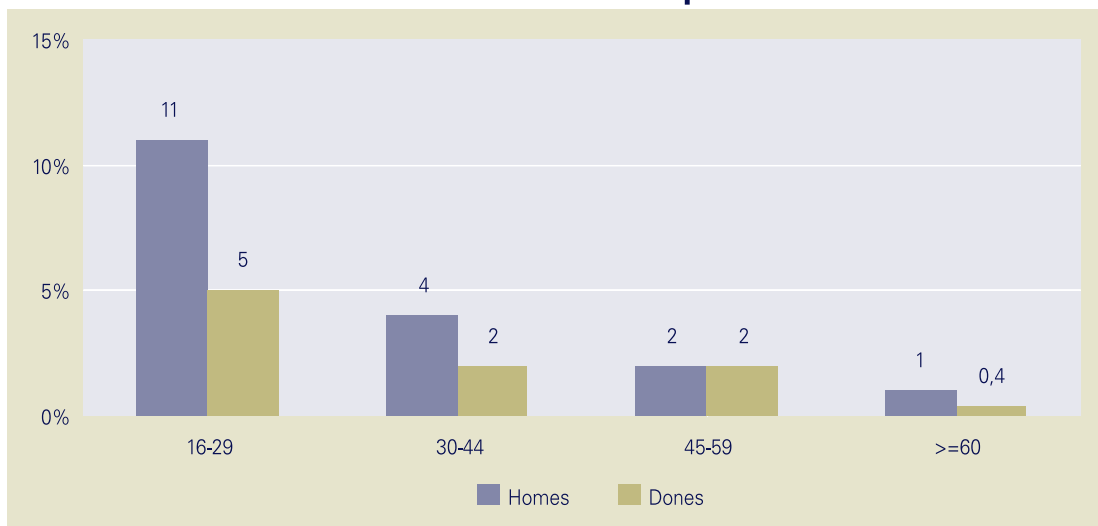
CONSUM D'ALCOHOL

La tendència

Bebedors de risc de cap de setmana

UTILITZACIÓ DELS SERVEIS SANITARIS

COBERTURA SANITÀRIA

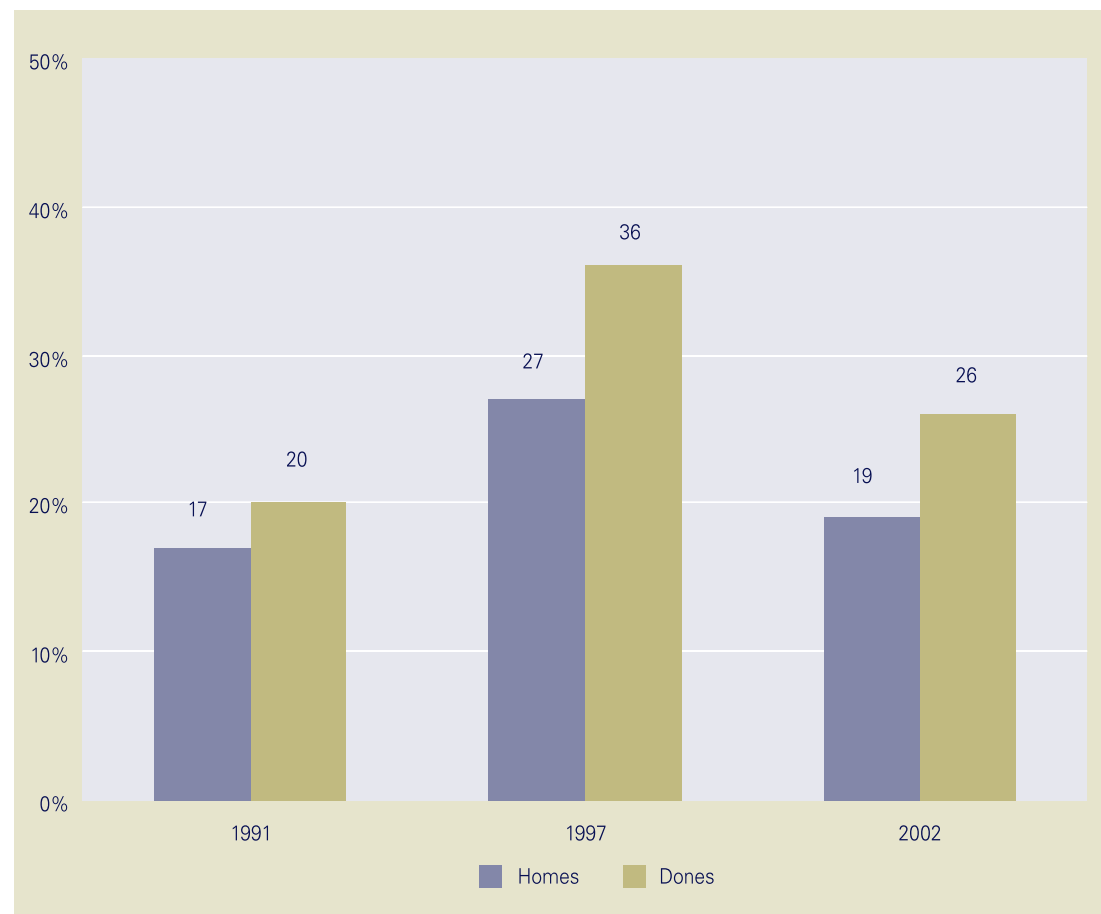
- El 99% dels entrevistats té algun tipus de cobertura sanitària:

- El 63 % té exclusivament la CASS
- El 25% té CASS més una companyia d'assegurances privada
- Un 11% té exclusivament una companyia privada

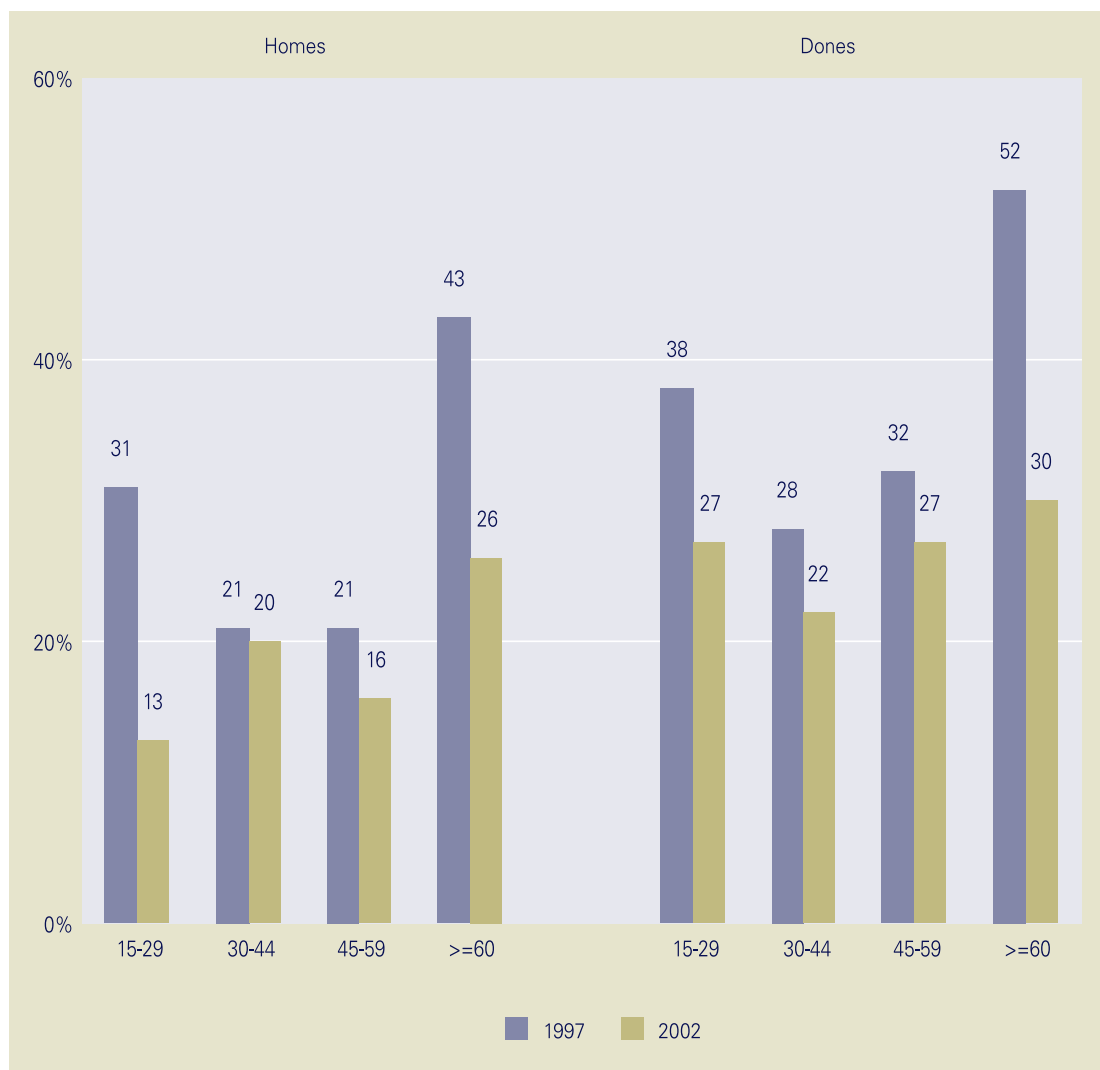
VISITES

Proporció de persones que havien realitzat alguna visita a un professional de la salut els últims 15 dies anteriors a l'entrevista

Motiu de l'última consulta:

- 70% per diagnòstic, seguiment o tractament

VISITES

Edat i sexe

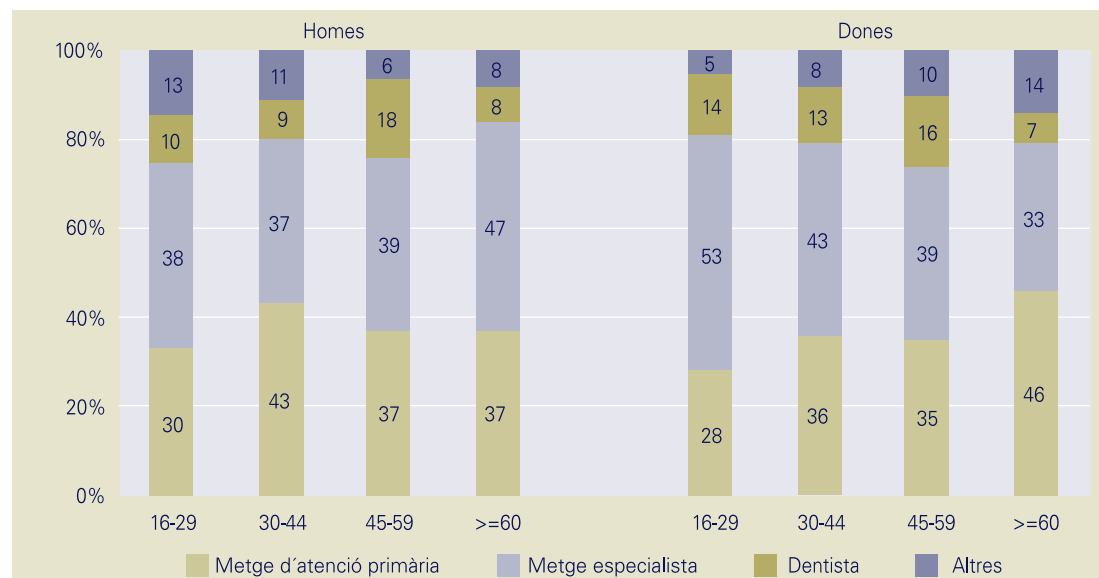
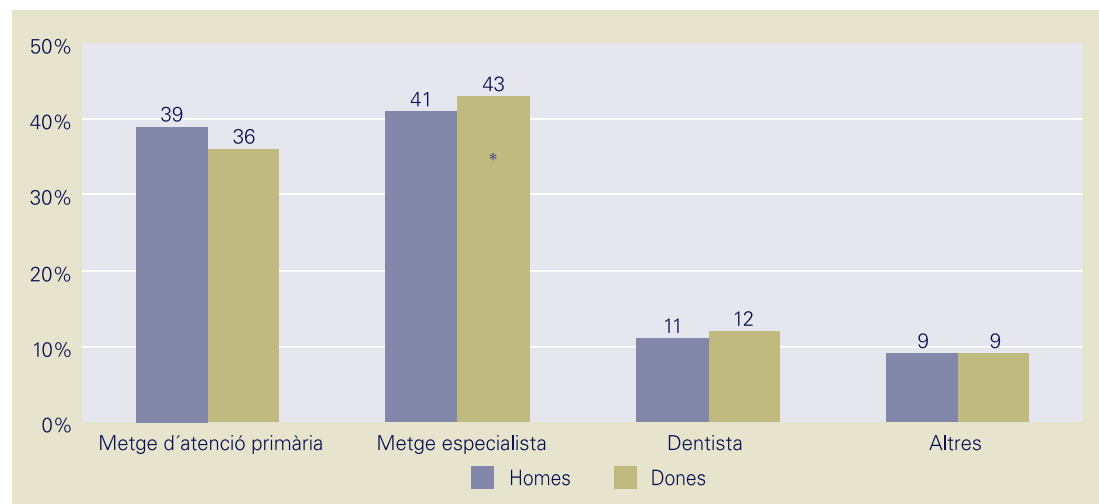
Any 2002. Dels que van consultar, el 13% havien fet dues consultes i el 8,5% almenys tres

TIPUS DE PROFESSIONAL CONSULTAT Edat i sexe

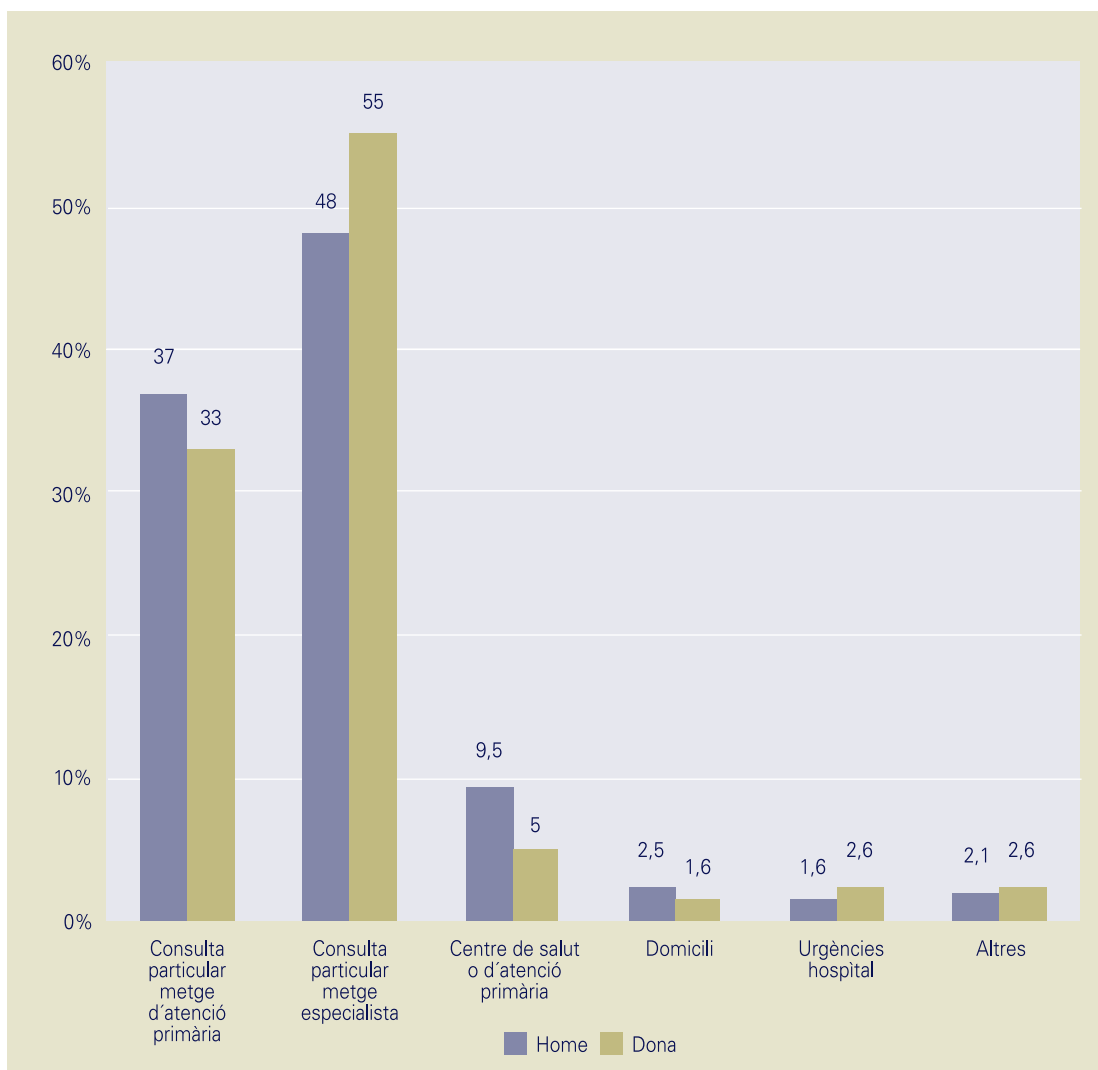
* Si exclouem les consultes ginecològiques
el percentatge es redueix al 33%

El 90% dels professionals consultats
tenien conveni amb la CASS

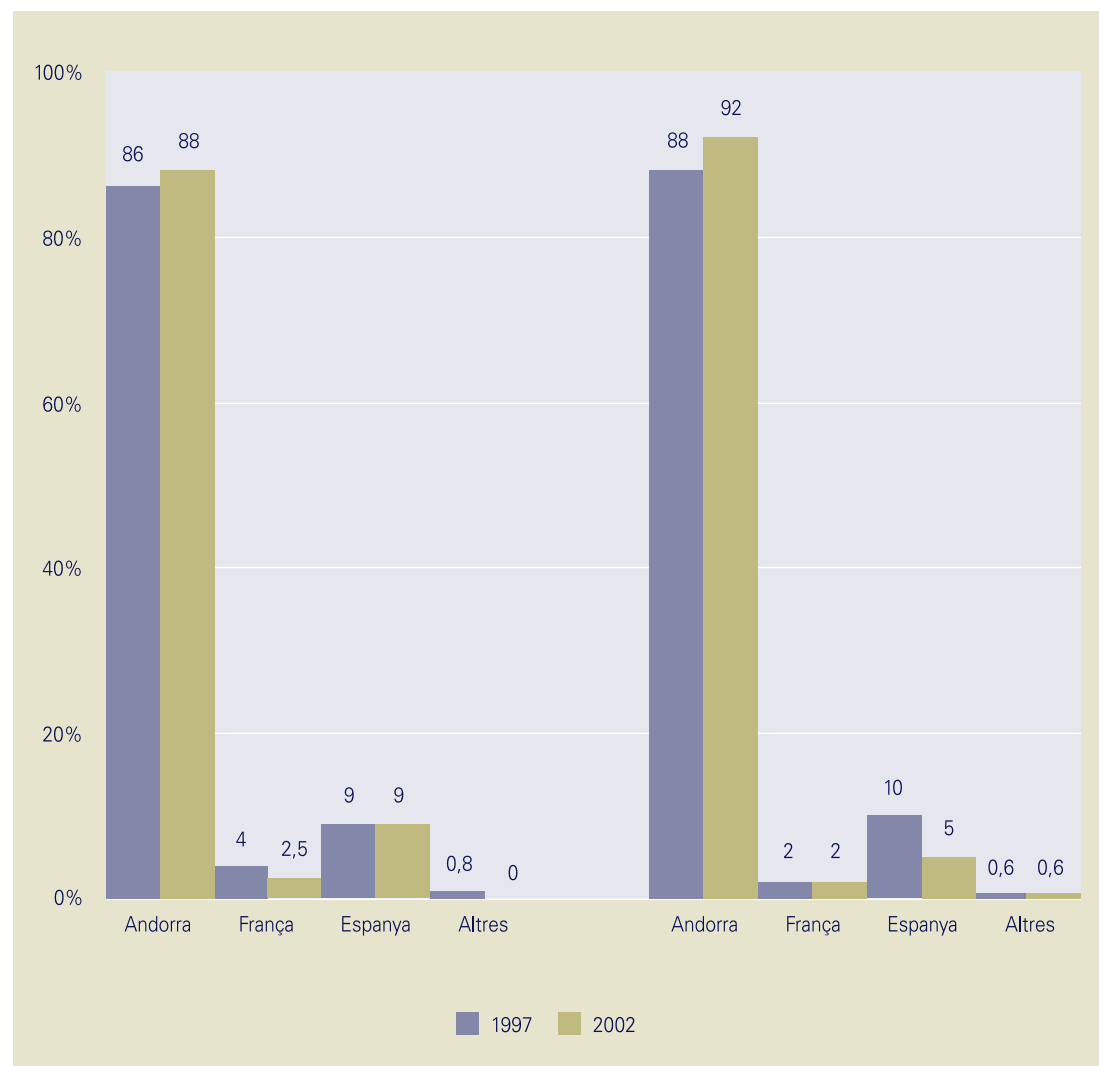
Últims 15 dies abans de l'entrevista

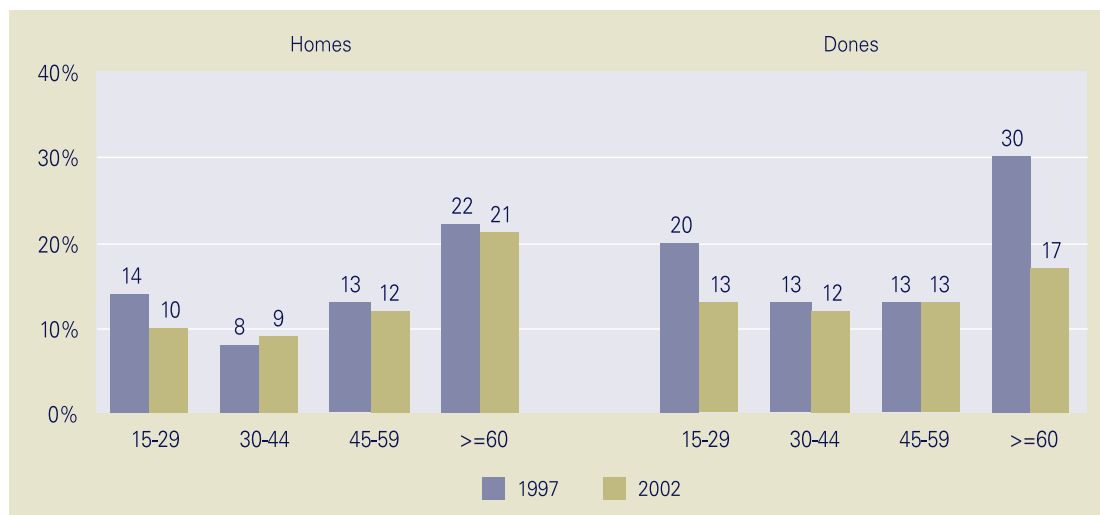
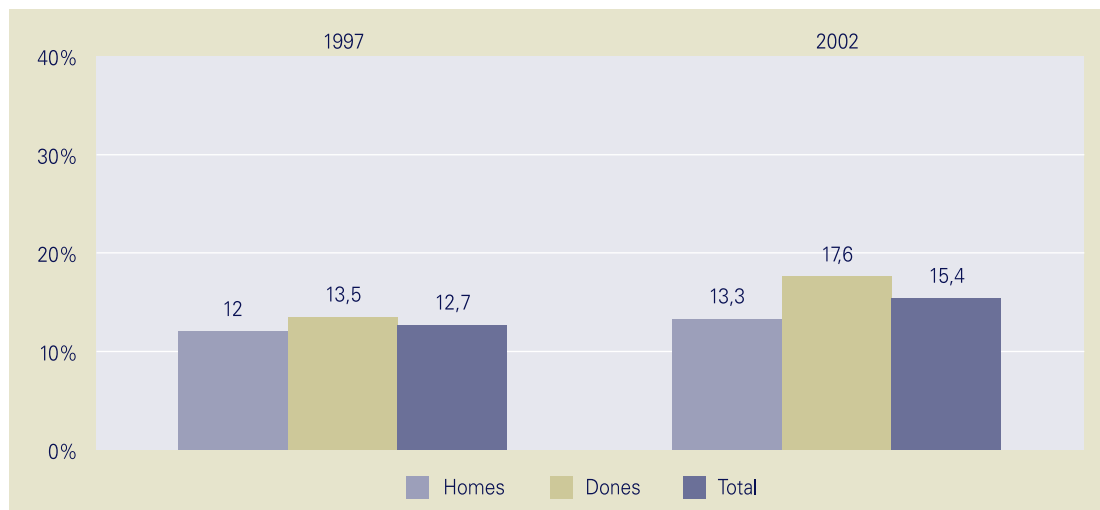
LLOC DE L'ÚLTIMA CONSULTA

PAÍS DE L'ÚLTIMA CONSULTA

Proporció de persones hospitalitzades durant l'any anterior a l'entrevista

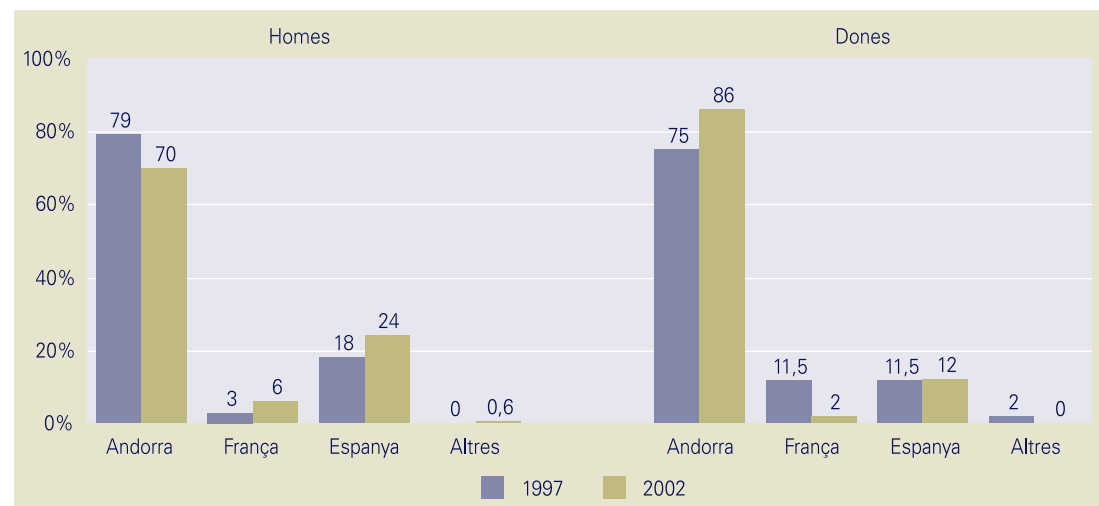

HOSPITALITZACIONS Edat i sexe

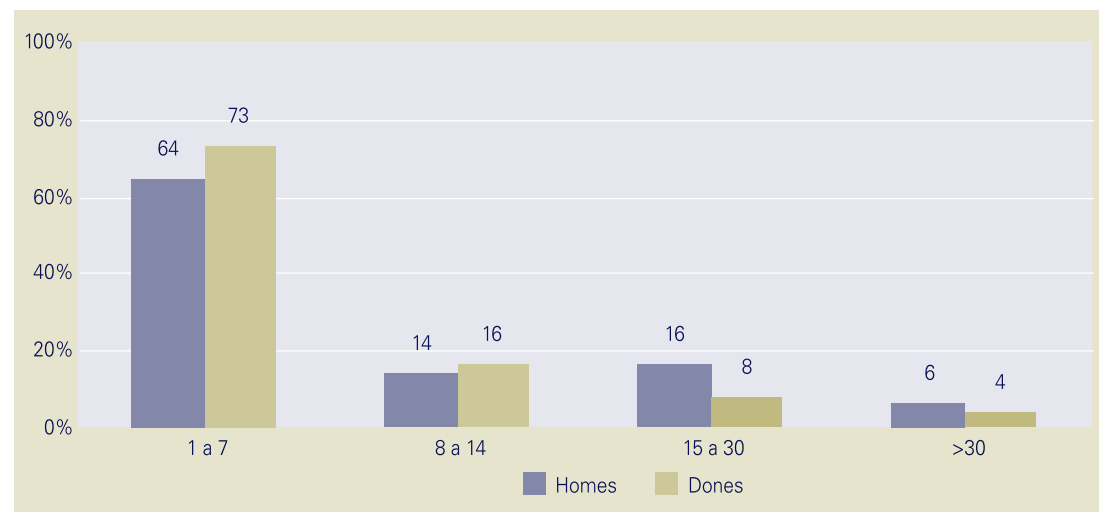
HOSPITALITZACIONS

Nombre, dies, país

País

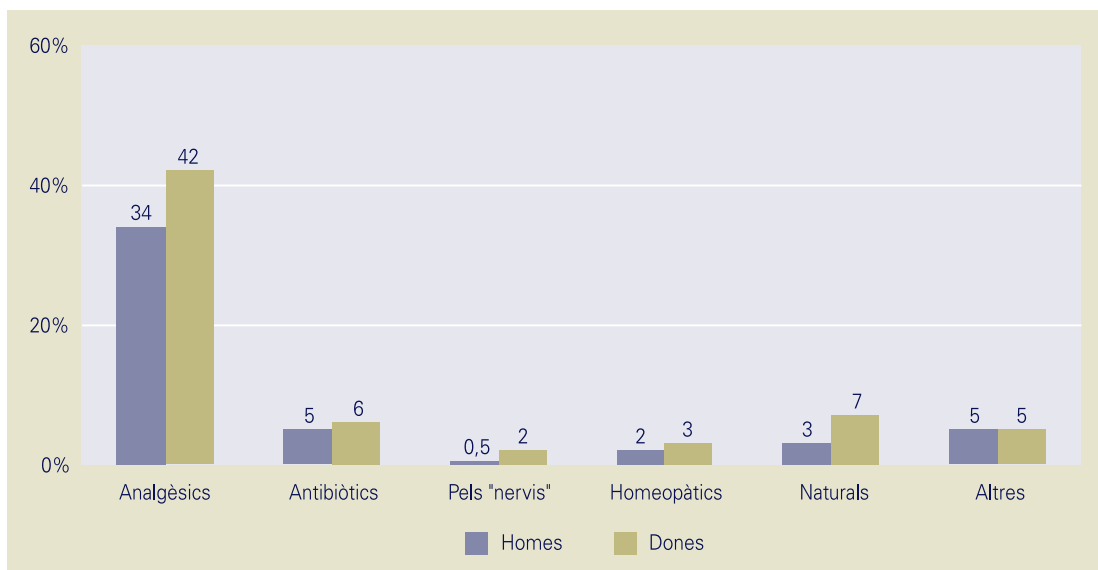
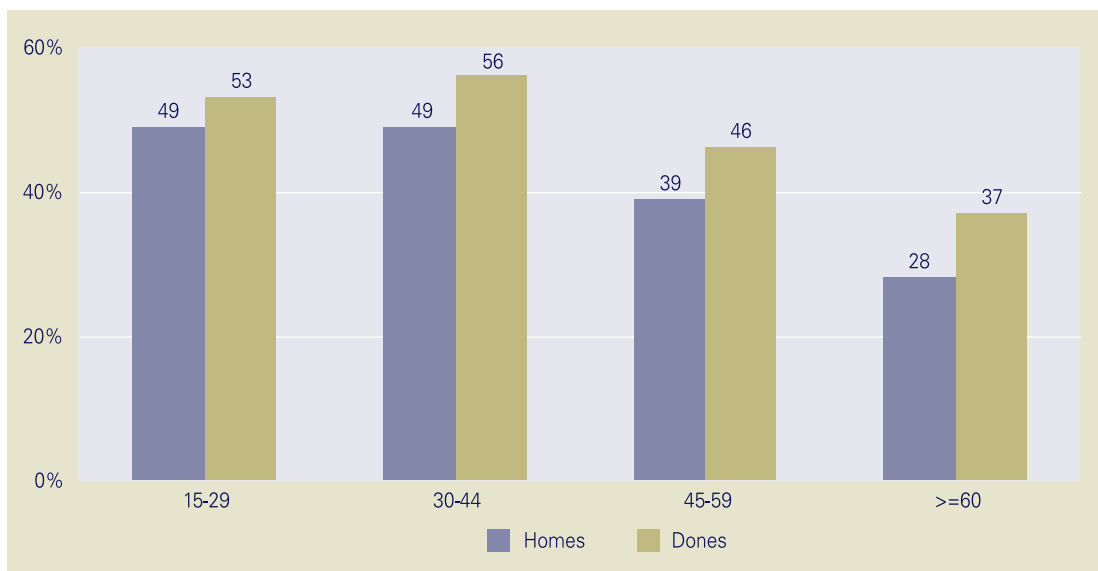
Nombre de dies d'hospitalització

El 81% havien estat hospitalitzats una vegada, el 12% dues vegades i el 6% com a mínim tres

AUTOMEDICACIÓ

Estat, sexe i tipus de medicaments

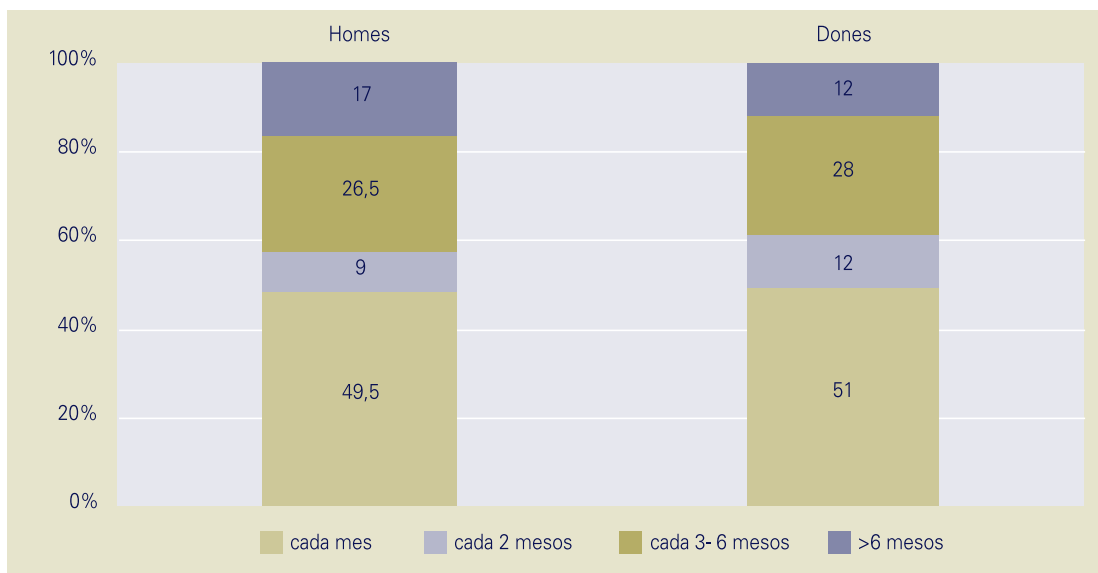
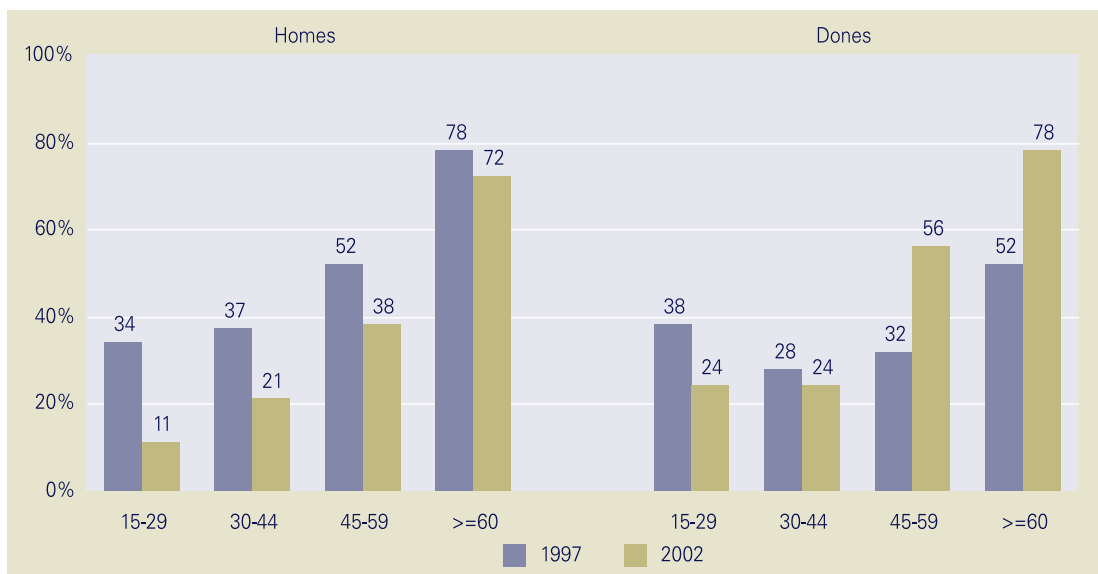

Durant les dues setmanes prèvies a l'entrevista, un 46% dels entrevistats havia pres medicació no prescrita

PRÀCTIQUES PREVENTIVES

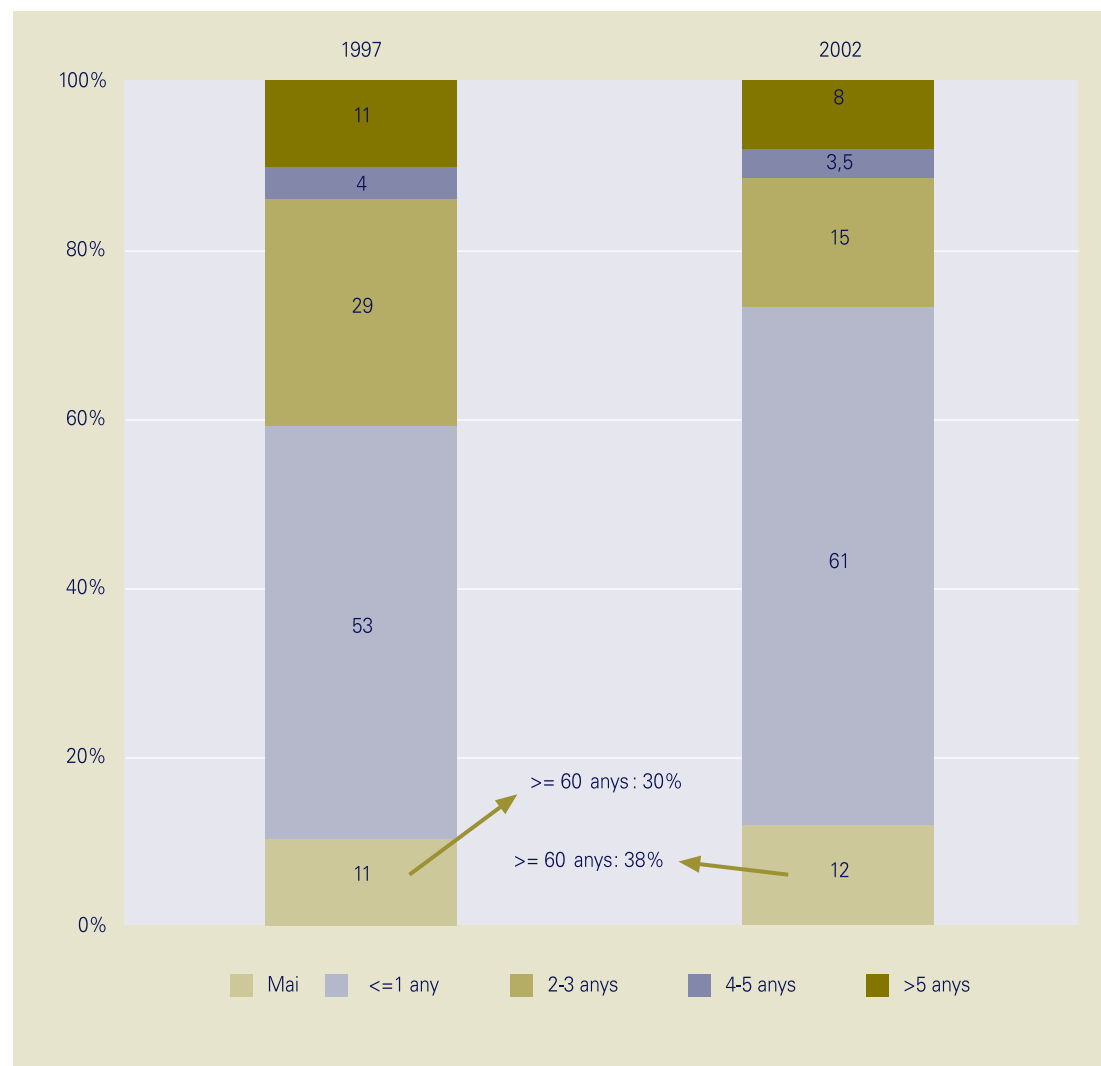
MESURA DE LA TENSIÓ ARTERIAL Edat, sexe i freqüència

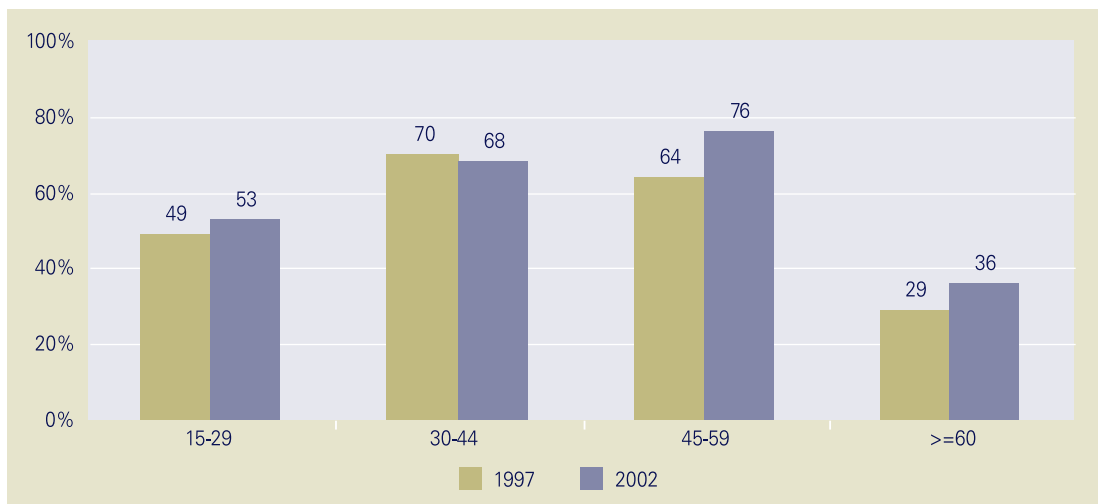
1997: 52,5% (46% homes, 59% dones)
2002: 37% (32% homes, 42% dones)

GINECOLOGIA

Temps des de l'última visita

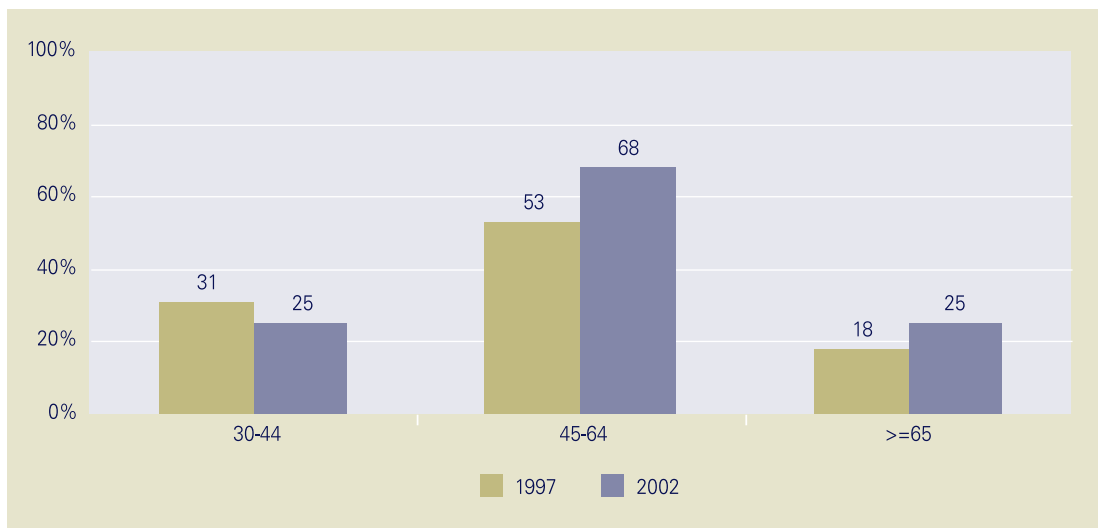
Citologia cervical

GINECOLOGIA

Citologia cervical periòdica i mamografia periòdica

Mamografia

L'ATENCIÓ SOCIAL

Consultes i problemàtiques

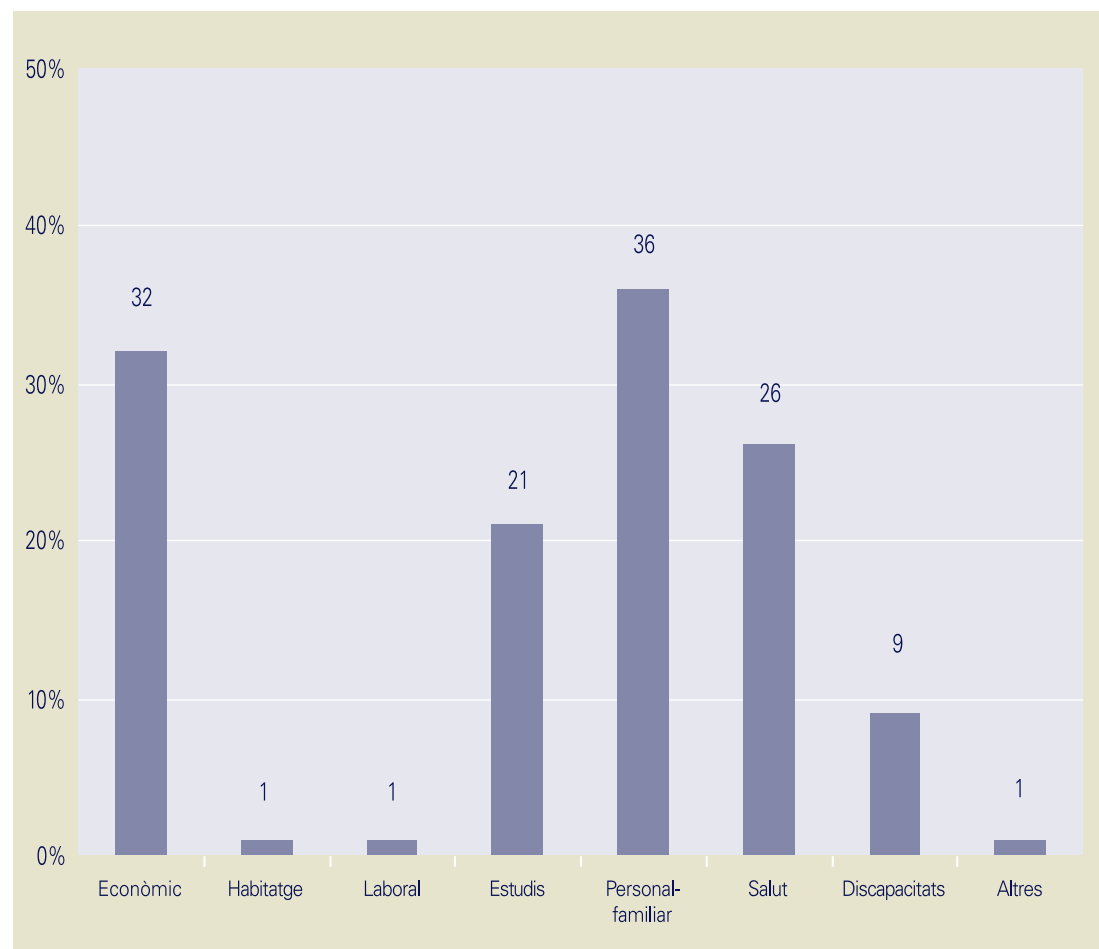
Consultes

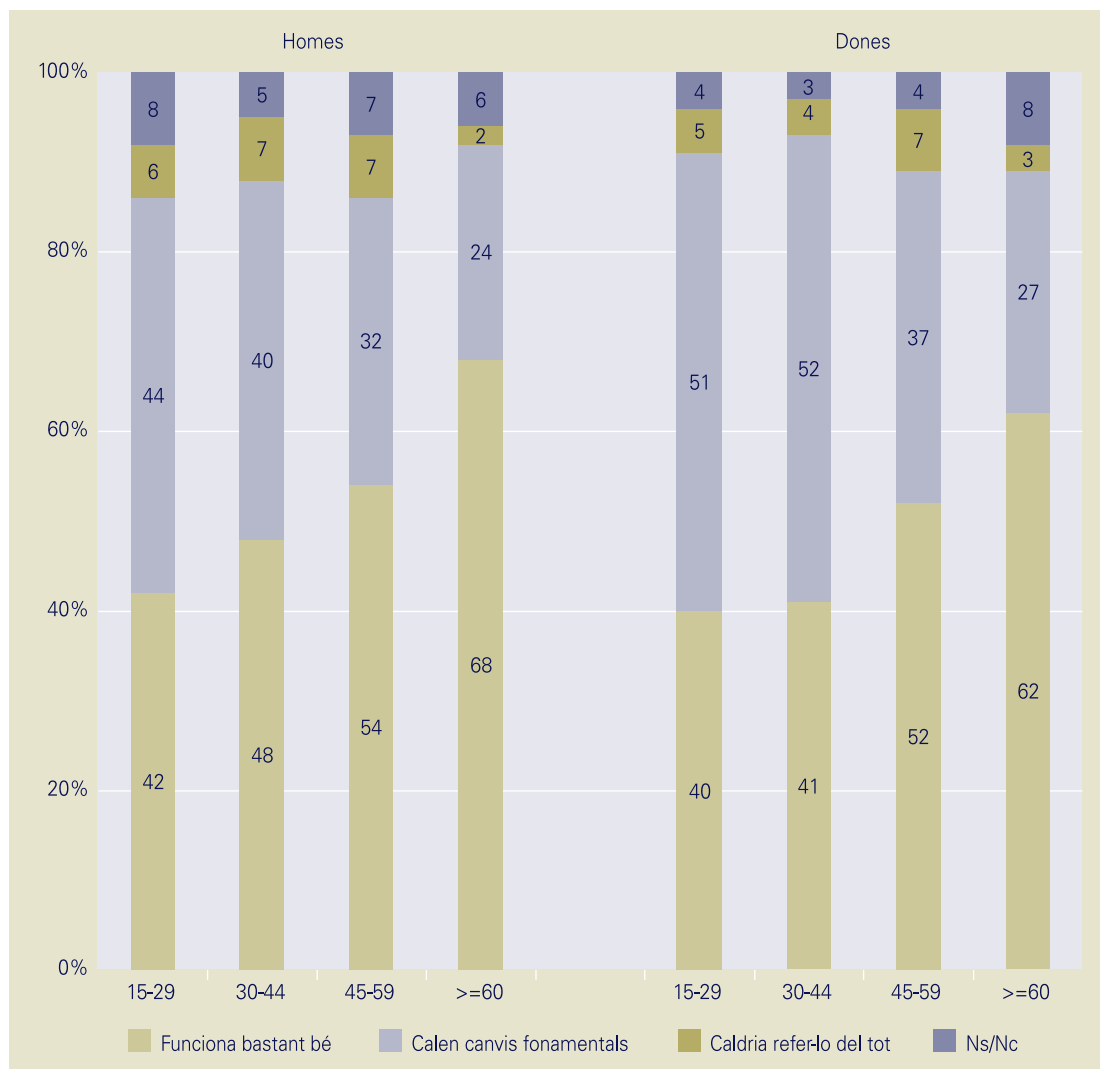
- Aproximadament un 2% dels homes i un 3,5% de les dones van manifestar haver consultat un treballador social durant els 12 mesos anteriors a l'entrevista
- Les persones de 60 anys o més van ser les que més van consultar

UTILITZACIÓ DELS SERVEIS SOCIALS

UTILITZACIÓ DELS SERVEIS SOCIALS

Principals problemes que van motivar l'última consulta

OPINIÓ SOBRE ELS SERVEIS SANITARIS

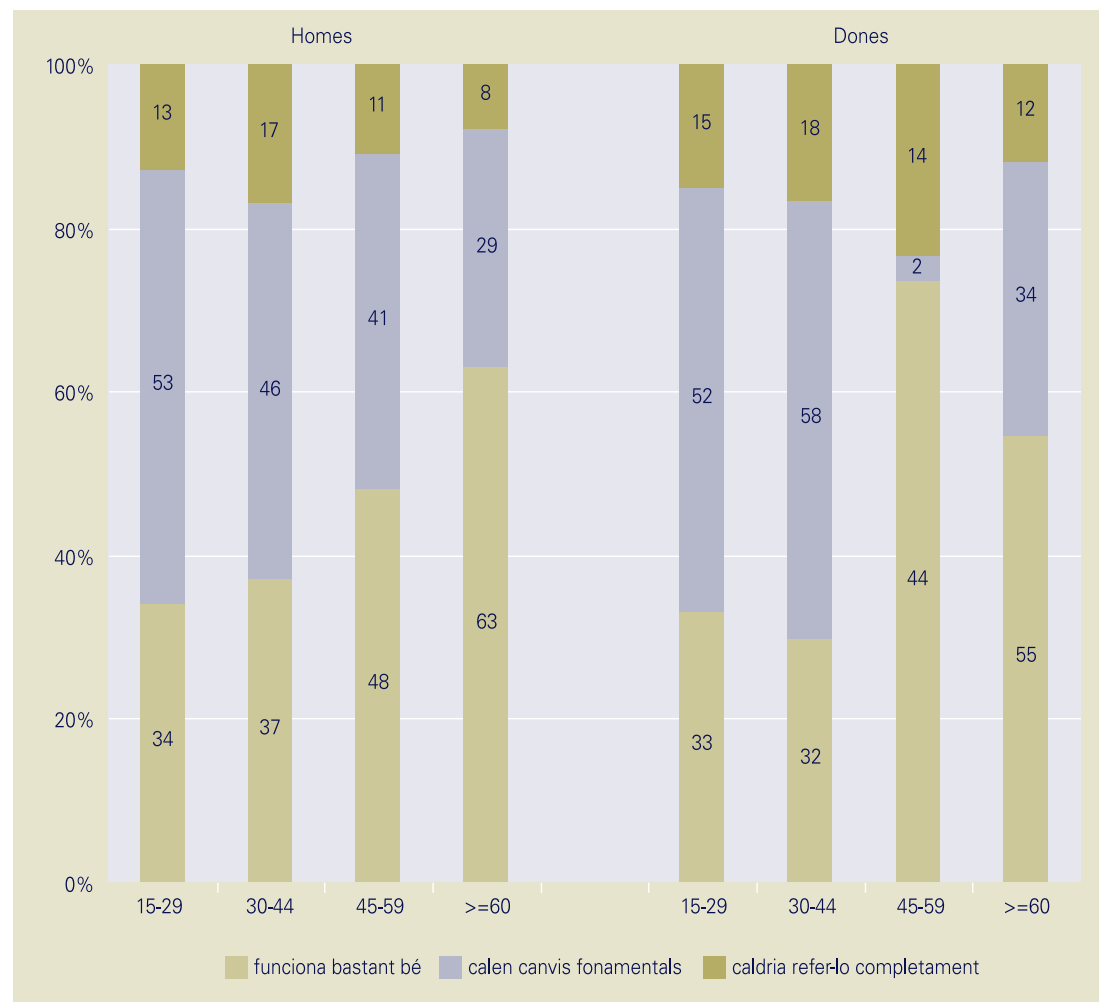
El 52% dels homes i el 47% de les dones opinen que els serveis sanitaris funcionen bastant bé, opinió que s'incrementa en augmentar l'edat

OPINIÓ SOBRE L'ATENCIÓ SOCIAL

El 60% de la població coneix l'atenció social del país

El col·lectiu que millor la valora és el de la gent gran, que a la vegada és el que més en demana

Distribució de l'opinió

LES POLÍTIQUES I LES ACCIONS

SALUT

PROMOCIÓ DE LA SALUT I PREVENCIÓ DE MALALTIES

- Campanyes de promoció
- Pla nacional contra les drogodependències
- Educació per a la salut a l'escola
- Vigilància ambiental (SNVS)
- Pla oncològic nacional

MILLORA DE L'ATENCIÓ SANITÀRIA

- Potenciar l'atenció primària

ATENCIÓ SOCIAL

DIVULGACIÓ/INFORMACIÓ

- Campanyes d'informació general
- Campanyes de sensibilització i promoció per a col·lectius específics (infància, dona, gent gran, discapacitats...)
- Publicació de la GUIA DE RECURSOS SOCIALS

MILLORA DE L'ATENCIÓ SOCIAL

- Potenciar l'atenció social en l'àmbit sociosanitari

LES POLÍTIQUES I LES ACCIONS

Govern d'Andorra
Ministeri de Salut i Benestar

